

**A DIGITÁLIS OKTATÁS NYELVI DIMENZIÓI
A PELI II. OKTATÁSNYELVÉSZETI KONFERENCIÁJA**

Absztraktfüzet

2020
Eger

A DIGITÁLIS OKTATÁS NYELVI DIMENZIÓI
A PELI II. OKTATÁSNYELVÉSZETI KONFERENCIÁJA

Absztraktfüzet

Szerkesztette:
Imrényi András – H. Tomesz Tímea

ISBN 978-963-496-169-7

A kiadásért felelős
az Eszterházy Károly Egyetem rektora
Megjelent az EKE Líceum Kiadó gondozásában
Kiadóvezető: Nagy Andor
Felelős szerkesztő: Domonkosi Ágnes
Nyomdai előkészítés, borítóterv: Csombó Bence
Megjelent: 2020-ban

PELIKON 2020

A DIGITÁLIS OKTATÁS NYELVI DIMENZIÓI A PELI II. OKTATÁSNYELVÉSZETI KONFERENCIÁJA

Időpont: 2020. november 6–7. (péntek–szombat)

A konferencia szervezői:

EKE BMK NYITI Magyar Nyelvészeti Tanszék
PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport
Magyar Nyelvtudományi Társaság, egri csoport

Szervezőbizottság:

Domonkosi Ágnes, elnök
Jánk István, titkár
Ludányi Zsófia, titkár
Farkas Anett
Hulyák-Tomesz Tímea
Imrényi András
Kalcsó Gyula
Rási Szilvia
Takács Judit

A DIGITÁLIS OKTATÁS NYELVI DIMENZIÓI

A 2020 márciusában kirobbanó világjárvány a digitális tanrend, a távoktatás általános bevezetésével egyik napról a másikra megváltoztatta a magyarországi oktatás teljes feltételrendszerét is. A digitális környezetben kibontakozó új gyakorlatok, a kényszerek szorításában megszülető módszertani megoldások számos tapasztalatot és problémát hoztak az anyanyelvi neveléssel, nyelvoktatással foglalkozó oktatók és kutatók számára is.

A 2018-ban újtárra indított PeLiKon konferenciasorozat második állomásának tervezése során e tényezők hatására kutatócsoportunk a konferencia meghatározó témaköréül a digitális oktatás és a nyelvi nevelés kapcsolatát jelölte meg. Idei rendezvényünkre elsősorban olyan előadásokat vártunk tehát, amelyek a nyelvészeti szempontoknak és módszereknek a digitális oktatásban, távoktatásban történő alkalmazására irányulnak, illetve amelyek a nyelvi nevelés digitális oktatási kérdéseivel is számot vetnek.

A járványhelyzet azonban nemcsak a tematikára, hanem a kivitelezés módjára is hatással volt. Az online konferencia lehetőségeiről gondolkodva elsődlegesen a párbeszéd kezdeményezése motiválta kutatócsoportunkat, ezért egy olyan szakmai eseményt képzeltünk el, ahol nem csupán a saját kutatási tartalmak megosztására, hanem azok megvitatására, ütköztetésére is van alkalom. A PeLiKon2020 meghatározó műfaja ezért a kerekasztal-beszélgetés lett, a plenáris előadások és a poszterbemutatók mellett felkérésünkre 10 tematikus kerekasztal szerveződött, amelyek keretében az átalakulóban lévő oktatási környezet nyelvhez kapcsolódó kérdéseinek sokaságáról esik majd szó. A frissen szerzett tapasztalatok közös értelmezése mellett a megvitatandó témák nagy része, mint például a digitális térben átalakuló kommunikációs helyzetek, az anyanyelvi nevelésben és a nyelvoktatásban használható digitális tartalmak, a digitális tananyagfejlesztés nyelvi vonatkozásai vagy akár a digitális oktatás kereteihez illeszkedő kutatás- és problémaalapú tanulás lehetőségei olyan kérdéskörök, amelyek a veszélyhelyzeten túlmutatva az oktatás jövőjében is fontos szerepet kaphatnak.

PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

ACZÉL PETRA

Budapesti Corvinus Egyetem, Kommunikáció és Szociológia Intézet

DIGITÁLIS OKTATÁS ÉS (NYELVI) KOMMUNIKÁCIÓS KÉSZSÉGFEJLESZTÉS – KERETEK ÉS KIHÍVÁSOK

Mottó: „*Na, csak kinyögted!*”

Az emberi kommunikáció – legalábbis Watzlawick et al. (1967: 61-65) szerint – minden esetben egyszerre digitális és analóg, hiszen diszkrét jeleket kapcsol diszkrét objektumokhoz (verbális mód), miközben mozgások sorával, ritmusával, tempójával (nonverbális mód) közöl. A digitális oktatás ennek alapján az emberi kommunikációnak nem a modalitását, hanem tér- és időviszonyait illetően jelent kihívást.

A 2020-as világvilágjárvány néhány hónapra kizárólagossá tette az online tanítást. Ezt megelőzően is rendelkezésre álltak a kiegészítő digitális tartalmak, oktatási módszerek, de ezek sok esetben felhasználatlan alternatívák maradtak. A pandémia tehát valójában a kizárólagos online kommunikáció miatt jelentett példátlan kihívást az oktatás számára.

Az emberi tudás alapját a tér- és időviszonyok teremtik meg, az interakcióét pedig – e viszonyokhoz kötötten – a másik közelségének megtapasztalása (Korzenny 1978, 1981, Walther–Bazarova, 2008). Az online (digitális) kommunikáció térben nem létezik, csak időben; az online terek (platformok) szimuláltak és vizuálisan korlátozottak. Ezért a digitális oktatásban a kommunikáció időhöz kötött jellemzőinek és módjainak fejlesztése válik az egyik fő céllá azért, hogy a tudásátadás, -teremtés és a közelség megtapasztalása lehetségessé váljon.

Az előadás elsőként a digitális (online) oktatás legfontosabb problémáit tekinti át. Ezt követően kitér az online közelség (propinkvitas) vonatkozásaira a nyelvi kommunikáció oktatásában. Végül az online (nyelvi) kommunikáció időhöz kötött jellemzőit, elemeit és ezek fejlesztési módjait taglalja.

Irodalom

- Watzlawick, Paul – Beavin, Janet H. – Jackson, Don D. 1967. *Pragmatics of human communication*. New York: W.W. Norton & Company.
- Korzenny, Felipe 1978. The Theory of Electronic Propinquity. *Communication Research* 5 (3): 3–24.
- Walther, Joseph B. – Bazarova, Natalya N. 2008. Validation and application of Electronic Propinquity Theory to computer-mediated communication in groups. *Communication Research* 35 (5): 622–645.

GONDA ZSUZSA

Eötvös Loránd Tudományegyetem, BTK, Mai Magyar Nyelvi Tanszék

ANYANYELV-PEDAGÓGIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓ ONLINE TANULÁSI KÖRNYEZETBEN

A világvárvány miatt a 2019/2020-as tanév tavaszi félévében bevezetett digitális tanrend az anyanyelvi nevelés tartalmát, célját, feladatait, fejlesztési területeit és módszereit is mélyen érintette. Az előadás egy empirikus kutatás eredményeit mutatja be, amely két szempontból vizsgálja a digitális oktatás időszakát: (1) hogyan változott a magyartanárok anyanyelvi nevelésről alkotott képe a digitális oktatás hatására; (2) hogyan módosította az osztálytermi kommunikációt az online tanulási környezet. A kutatás 40 középiskolai magyartanárral (20 pályakezdő, 20 gyakorlott) felvett strukturált interjúra épül. Az interjúk elemzése a TPACK-modell (Technological Pedagogical Content Knowledge) alapján zajlott, amely komplex módon mutatja be a tanulási-tanítási folyamat változásait (Mishra–Koehler 2006).

Az eredmények egyrészt azt tükrözik, hogy a digitális oktatás időszaka alatt előtérbe került az anyanyelvi nevelés tanulásalapú megközelítése (Antalné 2013), hiszen a pedagógusok által a tanulási-tanítási folyamatba bevont digitális alkalmazások használata a diákokat nemcsak a tananyag, hanem újfajta tanulási módok elsajátítására is készítette. Másrészt az online tanulási környezetben zajló osztálytermi diskurzusban pedig a szóátadás-szóátvétel stratégiájában történt leginkább változás a technikai lehetőségek miatt, míg a diskurzus alapvető tanórai szerkezete (Sinclair–Coulthard 1992), a tanár-diák megszólalások aránya a kutatásban részt vevő pedagógusok szerint nem változott.

Kulcsszavak: digitális oktatás, anyanyelv-pedagógia, osztálytermi diskurzus.

Irodalom

- Antalné Szabó Ágnes 2013. A tanulásalapú anyanyelvi nevelés. *Anyanyelv-pedagógia* 4. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=481> (2020. 08. 11.)
- Mishra, Punya – Koehler, Matthew J. 2006. Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record* 6: 1017–1054.
- Sinclair, John – Coulthard, Malcolm 1992. Towards an analysis of discourse. In Coulthard, M. (ed.): *Advances in spoken discourse analysis*. London: Routledge. 1–34.

PRIEVARA TIBOR

Apáczai Csere János Gimnázium, #school, TanárBlog

MIÉRT (NEM) MŰKÖDIK A DIGITÁLIS MUNKAREND? PROBLÉMÁK ÉS MEGOLDÁSOK

A digitális pedagógiai forradalom az egyik napról a másikra vált a tanárok és diákok mindennapjainak központi elemévé. A Covid19-karantén során sok megoldás, félmegoldás, probléma és kihívás került előtérbe, amelyekre sok különböző válasz, megoldási kísérlet született. Az előadás során a pedagógiai tervezés és tanulásszervezés kérdéseit vesszük sorra, amelyben a tanárok, oktatási rendszerek által adott válaszok, illetve a hosszútávú pedagógiai tervezés szempontjából releváns, ezen válaszok által felvetett, újabb problémák feltérképezése, tudatosítása, valamint továbbgondolása a feladatunk. Hogyan tudunk élehető, hasznos, a tanulást valóban támogató folyamatokat támogatni a pedagógiai alibizés helyett.

Kulcsszavak: digitális, pedagógia, tervezés, gamification, értékelés

KERÉKASZTALOK

KOMMUNIKÁCIÓ AZ OSZTÁLYTEREMBEN ÉS A DIGITÁLIS TÉRBEN

A kerekasztal szervezője:

ANTALNÉ SZABÓ ÁGNES, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Résztevők:

BORONKAI DÓRA, Pécsi Tudományegyetem

GONDA ZSUZSA, Eötvös Loránd Tudományegyetem

GRUND ÁGNES, Kastélydombi Általános Iskola és Eötvös Loránd Tudományegyetem

HOLLÓY ZSOLT, Szinyei Merse Pál Gimnázium és Eötvös Loránd Tudományegyetem

ASZTALOS ANIKÓ, Eötvös Loránd Tudományegyetem

A 21. századi technológiai fejlődés és a járványhelyzet miatt az oktatásban nagyobb figyelem irányul a digitális képzési formákra és módszertani megoldásokra, a digitális kommunikációra. A kerekasztal-beszélgetés témája a valóságos és a virtuális osztályteremben folyó tanár-diák kommunikáció sajátosságai, a kommunikációs fejlesztés pedagógiája. A beszélgetés résztvevői a vitaindító előadásokban foglalkoznak a tanórkutatások módszereivel, a tanári és a tanulói beszéd arányával a jelenléti, valamint a digitális osztálytermi kommunikációban, a tanári és a tanulói megnyilatkozások típusaival és sajátosságaival, az osztálytermi diskurzusban megfigyelhető szekvenciák mintázataival, a nyelvhasználattal, a tanári és a tanulói beszéd, valamint az alkalmazott módszerek és munkaformák összefüggéseivel, a beszélőváltásokkal, a kommunikációs nevelés módszertani megoldásaival.

Az előadók ízelítőt adnak a digitális oktatással kapcsolatos attitűdvizsgálatok és az online kommunikáció nyelvhasználatára, szókincsére, eszközeire, módszereire vonatkozó kutatások eredményeiből. A kerekasztal-beszélgetés résztvevői kitérnek a köznevelésben bevezetett digitális oktatás tapasztalataira tanári és tanulói nézőpontból egyaránt. Példákat mutatnak be a digitális térben is alkalmazható, a tanulókat beszédre ösztönző tanári kommunikációs stratégiákra. Olyan módszertani eljárásokat és gyakorlati technikákat ajánlanak, amelyek a jelenléti és az online tanulási környezetben egyaránt segítik, hogy a tanulók gyakrabban kerüljenek kommunikációt kezdeményező szerepbe, amelyek növelik a tanulóknak a kommunikációban való részvételi lehetőségét, a tanulói beszédfordulók számát és időbeli terjedelmét. A résztvevők beszélgetnek a vizsgálatok alapján megfogalmazható tanulságokról, a kutatási eredményeknek a gyakorlati kommunikációs nevelésben való felhasználásáról.

Kulcsszavak: diskurzuselemzés, osztálytermi diskurzus, tanári kommunikáció, tanulói kommunikáció, anyanyelv-pedagógia

EGY DIGITÁLIS MID-MÓDSZERTAN FELÉ. A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV DIGITÁLIS TANÍTÁSÁNAK MÓDSZERTANI ALAPJAI ÉS TÁRGYSPECIFIKUS KIHÍVÁSAI

A kerekasztal szervezője:

BORSOS LEVENTE, Magyar Diplomáciai Akadémia Kft.

Résztevők:

ÁRVAY ANETT, Szegedi Tudományegyetem

BAUMANN TÍMEA, Pécsi Tudományegyetem

GÖRBE TAMÁS, Humboldt Egyetem

KRUZSLICZ TAMÁS, Ljubljana Egyetem

NÁDOR ORSOLYA, Comenius Egyetem és Károli Gáspár Református Egyetem

A digitális tananyagok fejlesztése és használata az elmúlt évtizedben fontos tendenciává vált a magyar mint idegen nyelv (MID) tanulása és tanítása terén. Bár a koronavírus-járvány alatt a MID oktatásában is általánossá vált, hogy a teljes tanulási-tanítási folyamat a digitális térben zajlik, ezt megelőzően a digitális eszközök használata döntően a hagyományos tantermi keretek kiegészítéseként volt jelen, a digitális tananyagok pedig a tanítási-tanulási folyamat egy-egy részterületére (pl. egy adott készség fejlesztésére) összpontosítottak, vagy egy-egy nem digitális tananyag kiegészítéseként jöttek létre. A témában született publikációk és projektek is szűkebb problémákat állítottak középpontba, kevesebb figyelem fordult a digitális MID-oktatás általános módszertani kérdései, illetve tárgyspecifikus jellegzetességei felé. A kerekasztal-beszélgetés célja, hogy elhelyezze a digitális MID-oktatást a digitális pedagógia tágabb kontextusában, megvizsgálja a magyar mint idegen nyelv digitális térben történő oktatásának jellegzetességeit, értékelje az eddig elért eredményeket és felvázolja a szakma előtt álló további kihívásokat. A beszélgetés különös figyelmet fordít az online környezetben zajló idegennyelv-tanítás fő módszertani velejáráira, a digitális MID-oktatás specifikus (a magyar nyelvből, kultúrából adódó) vonásaira és interkulturális tényezőire, és megvitatja a különböző digitális eszközök és módszertani megközelítések hatékonyságát.

Kulcsszavak: magyar mint idegen nyelv, digitális pedagógia, digitális tananyagok, interkulturális kompetencia.

A KUTATÁSALAPÚ ANYANYELVI NEVELÉS

A kerekasztal szervezője:

FARKAS JUDIT, SZABÓ VERONIKA, Pécsi Tudományegyetem

Résztevők:

KÁDÁR EDIT, Babeş-Bolyai Tudományegyetem

KÁLMÁN LÁSZLÓ, Nyelvtudományi Intézet és Eötvös Loránd Tudományegyetem

KOCSIS ÁGNES, Eötvös Loránd Tudományegyetem

VISZKET ANITA, Pécsi Tudományegyetem

Zs. SEJTES GYÖRGYI, Szegedi Tudományegyetem és SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola

A Magyarországon *kutatásalapú tanulásként* megnevezett szemléletet (Nagy 2010) többféle terminussal illetik a nemzetközi szakirodalomban (pl. *inquiry-based learning, problembased learning, research-based teaching*). Az minden irányzatban közös, hogy a tanulás középpontjába a tanulót és a tudáskonstruáló folyamatot helyezik. A diákok önállóan keresik az őket érdeklő kérdésekre a válaszokat, így a tanulás a tudományos kutatáshoz hasonlóan kérdésfeltevés – hipotézisalkotás – problémamegoldás – reflexió lépésekkel jellemezhető (Kuhlthau et al. 2007). Az önszabályozó tanulás fejlesztése minden tanulási környezetben szükséges, de elektronikus tanulási környezetben kiemelkedő fontosságú, hiszen a „tananyaggal történő ismerkedés sajátütemű, önjelölt és autonóm” (Komenczi 2013: 82).

A kutatásalapú szemlélet leginkább a természettudományos tárgyak oktatásában terjedt el, de az anyanyelvi nevelésben is alkalmazható lenne. A kerekasztal résztvevői, akik különböző nyelvészeti iskolák képviselői, elsősorban a grammatika felől közelítenek a kérdéshez. A heurisztikus módszernek megvannak a hagyományai a nyelvtanoktatásban, hiszen már a Bánréti-program is szorgalmazta, hogy a tanulók a nyelvi tények alapján maguk fedezhessék fel a nyelv szabályait (Bánréti 1997). Kiemelt kérdés, hogy van-e helye a kutatásalapú szemléletnek a mai grammatikaoktatásban, és ha igen, lehet-e integrálni a nyelvtudomány újabb elméleteit, eljárásait, esetleg lehet-e modellfüggetlenül modern nyelvészeti szemléletet közvetíteni.

Kulcsszavak: anyanyelvi nevelés, grammatikaoktatás, kutatásalapú, felfedezettő, modell

Irodalom

- Bánréti Zoltán – Papp Ágnes 1990. *Tanítás és tanulás I-II*. Veszprém: Nodus Kiadó.
- Kuhlthau, Carol C. – Leslie K. Maniotes – Ann K. Caspari 2007. *Guided inquiry. Learning in the 21st century*. Westport: Libraries Unlimited.
- Nagy Lászlóné 2010. A kutatásalapú tanulás/tanítás ('inquiry-based learning/teaching', IBL) és a természettudományok tanítása. *Iskolakultúra* 12: 31–51.
- Komenczi Bertalan 2013. *Elektronikus tanulási környezetek kutatásai*. <https://mek.oszk.hu/14200/14232/> (2020. 09. 18.)

DIGITÁLIS TARTALMAK AZ ANYANYELVI NEVELÉSBEN

A kerekasztal szervezője:

ISTÓK BÉLA, Selye János Egyetem

Résztevők:

SCHIRM ANITA, Szegedi Tudományegyetem

LUDÁNYI ZSÓFIA, Eszterházy Károly Egyetem és Nyelvtudományi Intézet

LŐRINCZ GÁBOR, Selye, János Egyetem

CONSTANTINOVITS MILÁN, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Az anyanyelvi nevelés IKT által történő élményközpontúsítása nemcsak a technikai eszközök nyújtotta lehetőségek (pl. interaktív szoftverek, online platformok), hanem az IKT nyelvre gyakorolt hatása (ti. a „netnyelv”) felől is megvalósítható. Kerekasztal-beszélgetésünk célja a különböző digitális tartalmak magyarórán való felhasználhatóságának a megvitatása. Istók Béla a netnyelvszveti témakörök (pl. netikett, netologizmusok, emodzsi) OFI-s tankönyvekben való megjelenését vizsgálja. Schirm Anita a különféle digitális felületekről (filmsorozatokból, videóklipekből, hírportálokból, blogokból) származó, friss tematikára (pl. a koronavírus-járványra, az Index körüli történésekre) építő példaanyag felhasználásával a metaforák tanításának egy új megközelítését mutatja be. Ludányi Zsófia a helyesiras.mta.hu, valamint a hozzá tartozó blog (Helyes blog) és Facebook-oldal (helyesiras.hu) anyanyelvi integrálásának kérdéseivel foglalkozik. Lőrincz Gábor az internetes kép-szöveg kapcsolatok, például a tanulók által is jól ismert mémek felhasználási lehetőségeire mutat rá az anyanyelvoktatásban, különösen nagy hangsúlyt fektetve az intermediális jelentésképz(öd)ésre és átszerveződésre. Constantinovits Milán a másodlagos írásbeliség nyelvi jelenségeinek magyarórai keretbe való illesztését vizsgálja klasszikus és kortárs költészeti parafrázisok révén.

Kulcsszavak: anyanyelvi nevelés, digitális tartalmak, netnyelv, helyesírás, metaforák, mémek, parafrázisok

DIGITÁLIS OKTATÁS ÉS ANYANYELV-PEDAGÓGIA ROMÁNIAI MAGYAR KÖRNYEZETBEN

A kerekasztal szervezője:

KÁDÁR EDIT, Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

Résztevők:

KÖLLŐ ZSÓFIA, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, Csíkszereda

BARTALIS BORÓKA, Fogarasy Mihály Általános Iskola, Gyergyószentmiklós

CSATLÓS ERZSÉBET-ZSÓFIA, Téglás Gábor Elméleti Líceum, Déva

SZÉKELY MELINDA, Kemény Zsigmond Elméleti Líceum, Szamosújvár

Romániában 2013-tól fokozatosan léptetik érvénybe a közoktatási reformot. Évente egy-egy újabb évfolyamon kerülnek bevezetésre az új, kompetenciafejlesztő tantervek és a hozzájuk kapcsolódó, esetenként digitális változatban is előállított tankönyvek. Ez a folyamat természetesen messze nem tökéletes (pedagógusok felkészítésének hiánya/ esetlegessége, tankönyvek hiánya/használatlansága stb. okán), de jelenleg már a nyolcadik osztálynál tart. A reform az anyanyelv-pedagógiát is érinti: az új tantervek a befogadóközpontú irodalomtanítást, a nyelvi jelenségek funkcionális megközelítésű, saját tapasztalaton alapuló vizsgálatát, a kooperatív tanulási módszerek alkalmazását támogatják. Erre a szemléletében, módszertanában, eszköztárában is átalakulóban lévő, mondhatni bizonytalanságban mozgó anyanyelvi nevelési helyzetre köszöntött rá a „távoktatás” bevezetése a maga kézenfekvő – ismeretek átadására és felmérésére épülő – módszereivel. Az online kerekasztal-beszélgetés résztvevői azt járják körül tapasztalataikból és kutatási eredményeikből kiindulva, hogy az oktatás különböző szintjein milyen lehetőségei vannak/lehetnek a kompetenciafejlesztő anyanyelvi nevelésnek a digitális oktatás/távoktatás keretei között.

Kulcsszavak: tantervi reform, digitális taneszközök, kompetenciafejlesztő nyelvi nevelés, kooperativitás, „távolsági” oktatás

A FUNKCIONÁLIS KOGNITÍV SZEMLÉLET ÉRVÉNYESÍTÉSE (DIGITÁLIS) NYELVTANÓRÁN

A kerekasztal szervezője:

KUGLER NÓRA, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Résztevők:

TOLCSVAI NAGY GÁBOR, Eötvös Loránd Tudományegyetem és Nyitrai Konstantin
Filozófus Egyetem

IMRÉNYI ANDRÁS, Eszterházy Károly Egyetem

KOCSIS ÁGNES, Eötvös Loránd Tudományegyetem

KODÁCSI BOGLÁRKA, Eötvös József Gimnázium, Budapest

PALÁGYI LÁSZLÓ, Budapesti Montessori Általános Iskola és Gimnázium

A beszélgetés azt járja körül, hogy a funkcionális kognitív nyelvészet milyen szemléletmódot kínál fel a közoktatás nyelv(tan)koncepciójának a megújításához, hogyan tud hozzájárulni a nyelv „visszahumanizálásához” (Tolcsvai Nagy 2015). A résztvevők azt képviselik, hogy érdemes ebben a szemléletben újragondolni és -tervezni az anyanyelvi ismeretekkel, valamint a szövegértés, -alkotás fejlesztésével összefüggő tananyagtartalmakat, tevékenységeket. Ennek a megközelítésnek a használatalapúság (a tényleges nyelvi tevékenységből származó adatokra épülő megfigyelés és elemzés, illetve az ennek megfelelő szövegalkotás), valamint a tanulóközpontúság természetes velejárója, módszertani következménye, így összhangba tud kerülni a modern pedagógiai törekvésekkel.

A résztvevők három kérdésre válaszolva fejtik ki tudományos kutatásra és oktatási-tanítási gyakorlatra alapozott álláspontjukat:

1. Milyen hozadéka lehet a nyelvtanóra (azaz az anyanyelvi nevelés, a nyelvtantanítás) szempontjából annak, ha a tananyag tárgy tudományos hátterét a funkcionális kognitív nyelvészet adja, illetve ha a nyelv szemléletét ez az elmélet határozza meg?
2. A funkcionális kognitív nyelvészeti megközelítésnek milyen következményei vannak a pedagógiai célrendszerrel, a módszertannal kapcsolatban?
3. Hogyan használhatók ki a digitális oktatás előnyei a funkcionális kognitív megközelítésben?

A funkcionális kognitív nyelv szemlélettel kapcsolatosan az érdeklődők már magyar nyelvű munkákból is tájékozódhatnak. Elsősorban az *Osiris Nyelvtan* (Tolcsvai Nagy szerk. 2017) *Bevezetés* című fejezetét ajánljuk erre a célra. Figyelmükbe ajánljuk a DiAGram Funkcionális Nyelvészeti Központ honlapját (<https://diagram.elte.hu/publi-kaciok>), ahonnan oktatási művek is letölthetők.

Kulcsszavak: funkcionális kognitív nyelv szemlélet, anyanyelv-pedagógia, használatalapúság, tanulóközpontúság.

Irodalom

Tolcsvai Nagy Gábor 2015. Mi köze van a diáknak a nyelvtanhoz, avagy a tárggyá tett nyelv visszahumanizálása az oktatásban. *Iskolakultúra* 25 (7–8): 18–27.

Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) 2017. *Nyelvtan. A magyar nyelv kézikönyvtára* 4. Budapest: Osiris Kiadó.

A NYELVTÖRTÉNET DIGITÁLIS TANÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A kerekasztal szervezője:

NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS, Szegedi Tudományegyetem

Résztevők:

BÖLCSKEI ANDREA, Károli Gáspár Református Egyetem

FORGÁCS TAMÁS, Szegedi Tudományegyetem

PELCZÉDER KATALIN, Pannon Egyetem

RÁCZ ANITA, Debreceni Egyetem

SZENTGYÖRGYI RUDOLF, Eötvös Loránd Tudományegyetem

TERBE ERIKA, Eötvös Loránd Tudományegyetem

TÓTH VALÉRIA, Debreceni Egyetem

A 2019/20. tanév 2. féléve rákényszerítette a nyelvtörténeti tárgyak oktatóit (is), hogy távoktatásra álljanak át. Ez az átállás nem lehetett valódi digitális oktatás, de a kényszerűségből született megoldásokból lehetnek később is hasznosítható elemek. A váratlanul jött kísérleti félév tapasztalatairól szeretnénk beszélgetést kezdeményezni. A beszélgetés fő irányvonala az lenne, hogy speciálisan a **nyelvtörténet** oktatásában

- milyen **problémákkal** szembesültek az oktatók a nyelvtörténeti órákon?
- milyen **új lehetőségek** tárultak föl a távoktatási formában?

A fölmerült **problémakörök** között ilyenekre gondoltunk (tetszés szerint bővíthető):

- a hallgatók bevonásának lehetőségei egy digitális platformon tartott nyelvtörténeti szeminárium esetében: a hallgatói aktivitás észlelésének és növelésének lehetősége
- a személyes jelenlét alapuló oktatás hiánya és a nyelvtörténet „szerethetősége” a hallgatók szemszögéből
- a számonkérés és értékelés problémái a nyelvtörténet digitális oktatásában
- a nyelvtörténeti ismeretek átadhatósága ebben az oktatási formában
- a „bejártott” nyelvtörténeti tananyagok és tankönyvek digitális elérhetőségének korlátai
- az előbbiből következően a kurzusok tematikájának átalakítása a tananyag hozzáférhetőségének függvényében
- mit lenne érdemes megvalósítani, kidolgozni (egyetemközi digitális nyelvtörténeti tananyagtár, feladatbank)
- az előbbihez kapcsolódva: szerzői jogi problémák a kötelező irodalmak, tananyagok közzétételében.

A fölmerült új (vagy eddig kevésbé kiaknázott) **lehetőségek** között ilyenekre gondoltunk:

- nyelvemlékek digitalizált kópiáinak bevonása az órák anyagába
- nyelvemlékek multimediális ismertetése (különböző olvasatok hangzó változatainak bevonása, pl. az OSZK és a MEK anyagai)

- nyelvelmékekkel kapcsolatos ismeretterjesztő kisfilmek és egyéb médiaanyagok felhasználása
- milyen feladatok, gyakorlatok születtek, amelyek a későbbiekben is használhatóak
- a hallgatók önállóan végzett, otthoni kutatómunkájának erősítése (zárt könyvtárak esetén).

Kulcsszavak: nyelvtörténet, nyelvelmékek, digitális oktatás, multimediális tananyagok

PROBLÉMAALAPÚ ANYANYELVI NEVELÉS – HASZNÁLATALAPÚ GYAKORLATOK

A kerekasztal szervezője:

PELI OKTATÁSNYELVÉSZETI KUTATÓCSOPORT, Eszterházy Károly Egyetem

Résztevők:

DOMONKOSI ÁGNES, Eszterházy Károly Egyetem

FARKAS ANETT, Eszterházy Károly Egyetem

IMRÉNYI ANDRÁS, Eszterházy Károly Egyetem

JÁNK ISTVÁN, Eszterházy Károly Egyetem

KALCSÓ GYULA, Eszterházy Károly Egyetem és Petőfi Irodalmi Múzeum

LUDÁNYI ZSÓFIA, Eszterházy Károly Egyetem és Nyelvtudományi Intézet

RÁSI SZILVIA, Eszterházy Károly Egyetem

TAKÁCS JUDIT, Eszterházy Károly Egyetem

H. TOMESZ TÍMEA, Eszterházy Károly Egyetem

Az anyanyelvi nevelés hatékonyságához a nyelvi tevékenységet rugalmasan értelmező és értékelő, a nyelv társas és kognitív vonatkozásaira hangsúlyt fektető, a tanulói nyelvi tapasztalatokból kiinduló szemléletre és gyakorlatokra van szükség.

A PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport módszertani kezdeményezése szerint a nyelvmenedzselés-elmélet nyelvi problémák feldolgozására irányuló szemléletmódja az anyanyelvi nevelésben eredményesen összehangolható egyrészt a konstruktivista pedagógiai szemlélethez illeszkedő problémaalapú tanulás modelljével, másrészt a nyelv használatalapú leírásának törekvésével is. A kerekasztal-beszélgetés az elméleti vonatkozások mellett konkrét példákon mutat be olyan módszertani lehetőségeket, amelyek révén a valós életből vett nyelvi problémák, adatok értelmezése indítja el a tanulás folyamatát. Kiindulópontunk szerint az oktatásban közvetítendő, a nyelvvel kapcsolatos tudásanyag minden szintje és jelensége elérhető a megtapasztalt nyelvi helyzetek, problémák felől közelítve. Ezzel összhangban az egyes hozzászólások bemutatják, hogy

- a tanulók által rögzített nyelvi naplók hang- és alaktani jelenségei hogyan járulhatnak hozzá az adott témakörök feldolgozásához,
- hogyan képzelhető el a mondattan oktatása a nyelvi naplóktól a nyelvhasználati ingadozás empirikus kutatásán át a kognitív nyelvészeti és stilisztikai elemzés felé haladva,
- hogyan fejleszthető a szövegalkotási és stilisztikai kompetencia a tanulók fogalmazásainak stílustöréseiből mint nyelvi problémából kiindulva,
- miként lehet a kommunikáció működését a tanulók különböző helyzetekre vonatkozó tapasztalataira alapozva bemutatni, életszerűvé téve a szituációs gyakorlatokat,
- hogyan alkalmazható a projekt módszer a tananyagban elszórtan jelenlévő névtani tudáselemek egybefűzésére, a tulajdonnevekhez kapcsolódó hétköznapi problémákra építve,

- hogyan érvényesíthető a történetmesélés módszere a tanulók nyelvi tudásszintjének, értékítéleteinek, hétköznapi nyelvi problémáinak feltárásában,
- hogyan növelhető az anyanyelvi nevelés adat- és forrásközpontúsága a digitális bölcsészet fejlesztései, korpuszok, szövegfeldolgozó, szövegbányászati eszközök alkalmazása révén,
- miért rendkívül égető a hagyományos – a nyelvi problémát a helyes-helytelen dichotóm viszonyban értelmező – nyelvtanításnak a nyelvi diverzitás, a beszédhelyzetek és a társas jelentések sokfélesége felé történő alakítása.

Kulcsszavak: nyelvmenedzselés-elmélet, használatalapúság, problémaalapú tanulás, nyelvi probléma

ANYANYELVI OKTATÁS A DIGITÁLIS PEDAGÓGIA KÖRNYEZETÉBEN

A kerekasztal szervezője:

SZŰTS ZOLTÁN, Eszterházy Károly Egyetem

Résztevők:

BEKE OTTÓ, Újvidéki Egyetem Szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar

MOLNÁR GYÖRGY, Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

PÖLCZ ÁDÁM, Eötvös Loránd Tudományegyetem

RACSKO RÉKA, Eszterházy Károly Egyetem

A digitális pedagógia támogatja a tanulók kreativitását; segít szélesebb skálán és gyorsabban ismereteket szerezni; hatékonyabb együttműködést alakít ki horizontálisan, a társakkal; lehetővé teszi a peer-to-peer kapcsolatokra épülő oktatási folyamatok kialakulását, az egymástól való tanulást. A digitális pedagógia arra az elvre épít, hogy az információs társadalom környezete arra „tanítja” a tanulókat, hogy ne féljenek hibázni; támogatja, hogy a kísérletezés során jobban átlássák az általuk használt infokommunikációs eszközöket és rendszereket. Ezáltal könnyebben fejlesztőkkel válhatnak, nagyobb fokú önállóságra tehetnek szert, míg végül a szabadon írható platformok környezetében a tananyag fejlesztésben is részt vehetnek, ami az ismeretek megerősítésének révén még hatékonyabbá teszi a tanulási folyamatot. Ennek jelei adott esetben a tanulási eredményességben is tetten érhető és mérhető.

A digitális pedagógia akkor hatékony, ha az infokommunikációs eszközöket és az online, digitális platformokat az oktatásban tudatosan, egy pedagógiaileg jól megtervezett folyamatban alkalmazzák, és azok megkönnyítik a pedagógia célok elérését. Mivel a tanítás során számos váratlan esemény felléphet, ezért a tanárnak a digitális kompetenciái segítségével és az elméleti keretrendszer ismeretének birtokában magabiztosan kell gyakorolnia a koordinátori szerepét. A megfelelő magabiztos és hiteles pedagógia és szakmai hozzáértés mellett, fontos, hogy számos olyan Web 2.0-ás szolgáltatások és alkalmazások léteznek már napjainkban amely komoly támogatást nyújthat az anyanyelvi oktatás digitális tanulástámogatásában. Ilyen pl. a Quizlet, Learningapps, kvízpart elektronikus platformja, melyek ismerete nagy segítséget nyújt a tanítási-tanulási folyamatok megfelelő támogatásában.

Kulcsszavak: digitális pedagógia, digitális kompetenciák, anyanyelvi nevelés

Irodalom

Beke Ottó 2020. *Nyelvhasználat a csönd határán. Válogatott tanulmányok.* Szabadka: Életjel.

Racsko Réka 2017. *Összehasonlító vizsgálatok a digitális átállás módszertani megalapozásáról.* Budapest: Gondolat Kiadó.

Szűts Zoltán 2020. *A digitális pedagógia elmélete.* Budapest: Akadémiai Kiadó.

Molnár György 2018. Hozzájárulás a digitális pedagógia jelenéhez és jövőjéhez (eredmények és perspektívák). *MTA-BME Nyitott Tananyagfejlesztés Kutatócsoport Közlemények* IV (2018/1): 1–70.

ONLINE OKTATÁS ÉS TANANYAGFEJLESZTÉS

A kerekasztal szervezője:

VÍGH-SZABÓ MELINDA, Pannon Egyetem

Részvevők:

BÁTYI SZILVIA, Pannon Egyetem

FILÓ ALEXANDRA, Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém

NAGYNÉ DANKOVICS KRISZTINA, Gárdonyi Géza Általános Iskola, Sárvár

SOMOGYVÁRI LAJOS, Pannon Egyetem

VARGA ZSÓFIA, Sárvári Turisztikai Technikum

2020 tavaszán, a koronavírus-járvány idején Magyarország kormánya digitális munkarendet vezetett be. A kerekasztal-beszélgetés során az oktatás minden szegmensének egy képviselőjével beszélgetünk az online oktatásban rejlő erősségekről, gyengeségekről, lehetőségekről, veszélyekről, az elérhető online felületek használhatóságáról, felhasználóbarát jellegéről. A beszélgetésen jelen lesz az általános iskolai és a középiskolai szintnek, valamint a felsőoktatás magyar és idegen nyelvű képzésének egy-egy képviselője. A kerekasztal szervezője és néhány kollégája a Pannon Egyetemen Módszertani Labor néven egy tananyagfejlesztő hallgatói munkacsoportot is létrehozott, amelynek tagjai a magyar nyelv tantárgyhoz készítettek olyan tananyagokat, amelyeket a magyar szakos pedagógusok használhattak/használhatnak az online oktatásban. Emellett az egyetem segítséget nyújtott a pedagógusoknak a tanulástámogató alkalmazások kezelésében. A kerekasztal-beszélgetés főbb témái között szerepel: 1. Vészhelyzeti tanítás vagy felkészült oktatás?; 2. A digitális kompetencia jelentősége, fejlesztése; 3. Az online felületek használhatósága; 4. Az ismeretátadás megváltozása; 5. Megváltozott motivációs és értékelési rendszerek; 6. Etikai dilemmák; 7. A hibrid oktatás előnyei és hátrányai; 8. A tanító- és tanárképzés új perspektívái.

Kulcsszavak: online tanítás, köz- és felsőoktatás, tananyagfejlesztés, tanító- és tanárképzés

POSZTERBEMUTATÓK

DEÉ-KOVÁCS KATALIN

Audi Hungaria ÁMK (ELTE Germanisztikai Intézet PhD hallgató)

DIGITÁLIS VAGY HAGYOMÁNYOS? EMPIRIKUS VIZSGÁLATOK AZ ÍRÁSKÉSZSÉG FEJLESZTÉSÉRŐL

A négy alapkészség közül az írás fontossága, fejlesztése és fejleszthetősége az, ami a leginkább vitatott mind a szakirodalomban mind a tanárok meglátása szerint (Kast 1999). Idegennyelv oktatásban szerzett tapasztalataim ezt alátámasztják. A hallás, a beszéd és az olvasás egyértelmű előnyt élveznek a tanórán az írással szemben, hiszen a kommunikatív nyelvtanítás elengedhetetlen részei. Lényeges szempont, hogy hányadik idegen nyelvet tanulja a tanuló. Továbbá az anyanyelv és az idegen nyelv(ek) közötti kölcsönhatás szerepét sem szabad alábecsülni. A poszterbemutatóban a digitális és tradicionális írás közötti analógiákra és különbségekre (az idegen nyelv oktatásában) szeretnék rávilágítani. A jelenlegi helyzet, a márciusi átállás a digitális oktatásra, a szeptemberben szükségessé vált hibrid oktatás inspiráló kiindulási alapot nyújt a kutatásaimhoz. A konferencián bemutatom az íráskészség fejlesztéséről szóló, általam végzett online kérdőíves kutatás eredményeit. A megkérdezést négy hasonló profillal rendelkező iskola diákjaival végeztem, akiknek a német a harmadik tanult nyelvnek számít. Három alapvető kérdésre szeretnék választ adni: (1) Lehet-e az íráskészség fejlesztése a nyelvtanítás célja? (2) Miért kell megtanulni a gyerekeknek írni? (3) Milyen lehetőségük van a nyelvtanulóknak írásban gyakorolni/használni az idegen nyelvet a nyelvvizsga megszerzése után?

Kulcsszavak: digitális, íráskészség fejlesztése, idegennyelv oktatás, anyanyelv, kérdőív, írásbeli nyelvhasználat

GAÁL ZSUZSANNA

*Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola,
SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola*

PROJEKTMÓDSZER A TÁVOKTATÁSBAN

Az elmúlt tanévben, a 2020. március 16 és június 30. közötti időszakban a magyar oktatási rendszer valamennyi résztvevőjének különleges kihívásokkal kellett szembe néznie: a jól bevált, hagyományos oktatási formá(ka)t felváltotta a tantermen kívüli digitális távoktatás. A kényszerű lépés újabb módszertani követelményeket és lehetőségeket is jelentett. Előadásomban azt mutatom be, hogy miként lehet alkalmazni a projektmódszert a német mint idegen nyelv oktatásában. A megvalósított gyakorlat elméleti kérdésekre is választ nyújt, az egyik legfrissebb doktori disszertáció elméleti megállapításait követve (Szűts 2020).

Az általam elemzett projektfeladat egyértelműen igazolni látszik mindazt, amit e tanítási-tanulási módszer fő eredményeinek tekinthetünk, melyek a következők: megnövekedett tanulói kreativitás, gyorsabb és mélyebb ismeretszerzés, hatékony együttműködés a társakkal. A jelenlegi, kommunikatív idegennyelv-oktatás és a digitális pedagógia egyaránt arra az alapelvre épít, hogy a tanulók által elkövetett hibák a (nyelv)tanulás természetes velejárói; a módszer támogatja a nyelvi, kommunikációs kísérletezést, melynek egyenes következménye a tanulók nagyobb fokú önállósága, s ezáltal megvalósul a hatékony tanulási folyamat.

Kulcsszavak: távoktatás, projektmódszer, idegennyelv-oktatás, kreativitás, együttműködés.

Irodalom

Szűts Zoltán 2020. *A digitális pedagógia egységes elméleti kerete és alkalmazása a tanítás és tanulás folyamatában.* Tézisek.

<http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/82/2/Sz%C5%B1ts%20Zolt%C3%A1n%20T%C3%A9zisek.pdf> (2020. 09. 19.)

GÖTZ ANDREA

Károli Gáspár Református Egyetem

TOLMÁCSOLÁSI KORPUSZOK AZ ÖNÁLLÓ ÉS TÁVOKTATÁSBAN: EGY MAGYAR TOLMÁCSOLÁSI KORPUSZ OKTATÁSI LEHETŐSÉGEINEK BEMUTATÁSA

A korpuszok használata a fordításoktatásban a 2000-es évek óta egyre nagyobb teret hódított és napjainkra bevett gyakorlattá vált (l. Zanettin et al. 2003). A tolmácsolási korpuszok azonban – főleg technikai okokból kifolyóan – mindeddig kevésbé terjedtek el (Russo et al. 2018) és csupán nemrég jelentek meg az oktatásban (l. Fantinuoli 2018). A jelen előadás ezt a hiányt tárgyalja és mutatja be a tolmácsolási korpuszok pedagógia felhasználásának lehetőségeit.

Hagyományosan a fordítóképzésben a korpuszokat a terminológiai, illetve fordítási megfelelők lekérdezésére használják. A tolmácsolási gyakorlatban azonban régóta ismert tény, hogy nem annyira a terminológia, mint inkább a tolmácsolás pragmatikai vetületei (pl. beszédaktusok, sértő kifejezések, regiszter) okozzák a tolmácsok számára a legtöbb problémát (Hale 1999). A hivatásos tolmácsok gyakorlatából származó, annotált, kereshető korpuszok azonban pragmatikai kérdések kutatását is lehetővé teszik a korpuszpragmatika segítségével (l. Romero-Trillo 2017).

A jelen előadás a magyar viszonylatban elsőként összeállított, intermodális, Európai Uniói felszólalásokból álló, kétirányú magyar–angol tolmácsolási korpuszon (Götz 2017) demonstrálja, miként használhatók a tolmácsolási korpuszok megfelelő szoftveres támogatással (Sketch Engine, Exmaralda): (1) az önálló gyakorlásra, valamint (2) a tolmácsolási gyakorlat tanulmányozására.

Kulcsszavak: korpuszok, korpuszpragmatika, fordítás- és tolmácsolástudomány, tolmácsolási korpusz, tolmácsképzés

Irodalom

- Fantinuoli, Claudio 2018. The use of comparable corpora in interpreting practice and training. *The Interpreters' Newsletter* 23: 133–50.
- Götz Andrea 2017. Az első magyar intermodális korpusz bemutatása. Kutatási lehetőségek. *Argumentum* 13: 126–39.
- Hale, Sandra 1999. Interpreters' Treatment of Discourse Markers in Courtroom Questions. *Forensic Linguistics* 6: 57–82.
- Romero-Trillo, Jesús 2017. Corpus pragmatics. *Corpus Pragmatics* 1: 1–2.
- Russo, Mariachiara – Bendazzoli, Claudio – Defrancq, Bart (eds.) 2018. *Making Way in Corpus-Based Interpreting Studies*. New Frontiers in Translation Studies. Singapore: Springer Singapore.
- Zanettin, Federica – Bernardini, Silvia – Stewart, Dominic (eds.) 2003. *Corpora in Translator Education*. London: St. Jerome.

IMRÉNYI ANDRÁS
Eszterházy Károly Egyetem

A MONDAT MINT KOMPLEX ÉLMÉNY DIGITÁLIS ANALÓGIÁI

Az előadás célja, hogy rámutasson a magyar mondat többdimenziós hálózatként való elemzése (Imrényi 2017) és a digitális hang- és videószerkesztő szoftverek működése közötti analógiára, amely analógia a digitális oktatásban a motiválás és a megértés eszköze lehet.

Az Imrényi (2017)-ben javasolt elemzés szerint a magyar mondatnak több rétege vagy dimenziója van, amelyek az elemek között egyidejűleg, párhuzamosan érvényülő különböző viszonyrendszerekként gondolhatók el. A mondatjelentést tekintve külön dimenziót képvisel a mondat mint egy folyamat ábrázolása, mint közlési aktus és mint kontextusba ágyazott üzenet, míg formai oldalon az e dimenziókhöz tartozó jelentésviszonyokat különféle jelölő eszközök teszik felismerhetővé (morfológia, szórend, prozódia). A javaslat közeli rokona Halliday szisztémikus-funkcionális nyelvtanának (Halliday 2014) és Langacker (2001) párhuzamos konceptualizációs és vokalizációs csatornákat feltételező elemzésének is, magyar tudománytörténeti előzményeihez vö. Imrényi (2019).

A jelen előadásban amellet érvelek, hogy a digitális oktatásban célszerű ezt a mondatelemzést a hang- és videószerkesztő szoftverek működésével analógiába hozni. Ez utóbbiakra is az jellemző, hogy a feldolgozás egyidejűleg több szálon, több csatornán fut, az élmény pedig ezek együttese. Hasonlóképpen a mondat olyan komplex élményként értelmezhető, amelynek elemzésében szükséges lépés az egymással párhuzamosan érvényesülő, a feldolgozás eltérő szálait képviselő viszonyrendszerek, dimenziók megkülönböztetése.

Kulcsszavak: mondatszerkezet, többdimenziós hálózat, hang- és videószerkesztő szoftverek

Irodalom

- Halliday, M.A.K. 2014. *An introduction to Functional Grammar*. 4th edition. Revised by Christian Matthiessen. London, New York: Routledge.
- Imrényi András 2017. Az elemi mondat viszonyhálózata. In Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.): *Nyelvtan*. (A magyar nyelv kézikönyvtára 4.) Budapest: Osiris. 664–760.
- Imrényi András 2019. Brassai, Elekfi és a mondat dimenziói. *Magyar Nyelvőr* 143: 395–404.
- Langacker, Ronald W. 2001. Discourse in Cognitive Grammar. *Cognitive Linguistics* 12: 143–188.

INFORMATIKA A NYELVTANÓRÁN

Előadásomban olyan anyanyelv-pedagógiai módszert mutatok be, amely tapasztalati úton, az informatika tantárgy bizonyos eszközeit és módszereit bevonva segíti az anyanyelvi órákon az ismeretsajátítást és a kompetenciafejlesztést.

Több attitűdvizsgálat (pl. Csíkos 2012) alapján is úgy tűnik, hogy a nyelvtan tantárgy az informatikával ellentétben nem népszerű, az órákon elsajátítottak pedig kevésbé épülnek be a tanulók gyakorlati tudásába (Csapó 2008). Ezeknek a problémáknak a kezelésére dolgoztam ki az Informatika a Nyelvtanórai Kutatásban (röviden: INK) módszert.

Feltételezem, hogy ha nem a szabályok alkalmazása kerül középpontba a nyelvtanórákon, hanem a nyelvi jelenségek vizsgálata, a tanulók motiváltabbak, a tanórák hatékonyabbak lesznek. Ezért az INK a kutatásalapú tanulás/tanítás módszertanára épül, amely lehetőséget ad arra, hogy a diákok kutatásokon keresztül sajátítsanak el tantárgyi tudást és problémamegoldási készségeket. A módszer az informatikát több szinten vonja be a tanórai kutatásba, nemcsak eszközhasználaton keresztül, hanem az informatikai gondolkodás és a problémamegoldás fejlesztésével is. Az INK órák nyelvelméleti háttérként a funkcionális kognitív nyelvelmélet szolgál.

Az INK célja, hogy megmutassa a diákoknak, hogy a nyelvvel is lehet kísérleteket végezni, és ezek során hasznos és használható eredményekhez jutni, hasonlóan, mint a természettudományos órákon. Az INK a digitális távoktatásban is egyszerűen alkalmazható, hiszen nem osztályteremhez kötött.

Kulcsszavak: funkcionális kognitív nyelvészet, kutatásalapú tanulás/tanítás, informatikai gondolkodás

Irodalom

- Csíkos Csaba 2012. Melyik a kedvenc tantárgyad? Tantárgyi attitűdök vizsgálata a nyíltvégű írásbeli kikérdezés módszerével. *Iskolakultúra* 21 (1): 3–13.
- Csapó Benő 2008. A magyar iskolarendszer adaptációs problémái: a tudás minősége. In Fazekas Károly (szerk.): *Közoktatás, iskolai tudás és munkapiaci siker*. Budapest: MTA Közgazdaságtudományi Intézet. 113–131.

SZÓKINCSEJLESZTÉS DIGITÁLIS ESZKÖZÖK SEGÍTSÉGÉVEL

Jelen tanulmány arra keresi a választ, hogy a digitális eszközök milyen módon segítik elő a szókincs fejlesztését, különös tekintettel a kollokációk tanítására az idegennyelv-oktatásban. A kollokációk többé-kevésbé állandósult szókapcsolatok, amelyek elsajátítása gyakran nehézséget okoz a nyelvtanulóknak, különösen az L1 vagy esetleges L2-ből eredő negatív transzfer esetén. A dolgozat olyan digitális térben történő tevékenységeket ismertet, amelyek elősegítik a kollokációk elsajátítását, figyelembe véve a nyelvtanulók igényeit különböző szinteken (bár minden szinten ajánlott és szükséges ezen szókapcsolatok tanítása, eltérő módszerekre van szükség szintektől függően), valamint a nyelvi készségek fejlesztésének szükségességét (beszéd, hallott és írott szöveg értése, írásbeli kommunikáció). A konstrukciós grammatika (Goldberg 1995, 1997, 2006) értelmezésének megfelelően, a kollokációk konstrukciókként értelmeződnek, olyan nyelvi struktúráknak, amelyek sajátos formai és jelentésbeli tulajdonságokkal rendelkeznek. Figyelembe véve a kollokációk jellegzetességeit, főként azokra a tevékenységekre helyezi a tanulmány a hangsúlyt, amelyek a kollokációkat teljes egészükben (és nem a részeikben) mutatják meg. A digitális eszközök és programok (pl. elektronikus korpuszok), valamint a Web 2.0. technológiák használata (pl. Quizlet, Kahoot, wordwall, gamestolearnenglish) megfelelőek a szókincs oktatására, azáltal, hogy változatos és ingergazdag közeget teremtenek, amelyben a nyelvtanulók otthonosan mozognak, többféle tevékenységre adnak lehetőséget (kvíz, nyelvtanulásra kifejlesztett játékok, Ted előadások, blogok), valamint (amennyiben megfelelő módon használják őket) pozitívan befolyásolják a diákok órán való részvételét és belső motivációját (Anwaruddin 2013, Lee–Hammer 2011). Az ajánlott tevékenységek tartalmazznak mind egyénre szabott, mind pedig csoportos tevékenységeket, kezdő szinttől haladó szintig.

Kulcsszavak: kollokációk, konstrukciós grammatika, digitális eszközök, Web 2.0 technológiák, játékalapú oktatás

Irodalom

- Anwaruddin, Sardar 2013. WEB 2.0 and Language learner's motivation: An action research study. *Canadian Journal of Action Research* 14 (1): 51–68.
- Goldberg, E. Adele 1995. *A Construction Grammar approach to argument structure*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Goldberg, E. Adele 1997. The relationships between verbs and constructions. In Verspoor, Marjolijn – Lee Kee Dong – Eve Sweetser (eds.): *Lexical and Syntactical Constructions and the Construction of Meaning*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins. 383–399.
- Goldberg, E. Adele 2006. *Constructions at Work*. Oxford: Oxford University Press.

Taufik, Persiya Hilmun – Erika Nuris Sabella – Sanda M. Sabrina 2019. The use of digital game-based learning in EFL classroom: Teacher's voices. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research* 434: 278–282.

PAP ANDREA

Eötvös Loránd Tudományegyetem

A DIGITÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ UDVARIASSÁGA: TANÁR-HALLGATÓ VISZONYBAN

Az udvarias nyelvi viselkedés az interperszonális viszonyok létrehozását, fenntartását szolgálja, amit a kommunikációs elvárásoknak megfelelően alkalmazunk (Tátrai 2017). Az udvariasság igénye az írásbeli nyelvi kapcsolattartásban is megfigyelhető, melynek egyik módja az elektronikus levelezés. A változó társadalmi kontextus, az online oktatási forma módosította a hallgatók és tanárok közötti kommunikációs csatornát, a digitális kommunikáció nagyobb teret kapott (Domonkosi–Ludányi 2019, Merrison et al. 2012).

Az írásbeli kapcsolattartási forma a hallgatók udvarias nyelvi viselkedésére, a nyelvi megoldások kiválasztására is hatással van. Az írásbeli nyelvi cselekvés sajátosságai nemcsak a magyar anyanyelvű, hanem a külföldi hallgatók kommunikációjában (a magyart idegen nyelvként használva) is megfigyelhetők. A pragmatikai kompetencia, a kommunikatív nyelvi képesség a digitális kommunikációt is meghatározza (Bachman 1990, Nuzzo 2007). A vizsgálat a tanár-hallgató viszonyban létrejövő digitális kommunikációra fókuszál, az udvarias nyelvi sajátosságok megjelenésmódját, a kapcsolattartási minták jellegzetességeit kiemelve.

Kulcsszavak: nyelvi udvariasság, digitális kommunikáció (e-mail), tanár-hallgató viszony, magyar nyelv – L2

Irodalom

- Bachman, Lyle F. 1990. *Fundamental considerations in language testing*. Oxford: Oxford University Press.
- Domonkosi Ágnes – Ludányi Zsófia 2019. „További szép estét, tanárnő!” A nyelvi kapcsolattartás változásai a hallgató-oktató levelezés tükrében. In H. Tomesz Tímea (szerk.): *Generációs kérdések a kommunikációs készségfejlesztésben*. Budapest: Hungarovox Kiadó. 73–89.
- Merrison, Andrew – Wilson, Jack – Davies, Bethan – Haugh, Michael 2012. Getting stuff done: Comparing e-mail requests from students in higher education in Britain and Australia. *Journal of Pragmatics* 44: 1077–1098.
- Nuzzo, Elena 2007. *Imparare a fare cose con le parole. Richieste, proteste, scuse in italiano lingua seconda*. Perugia: Guerra.
- Tátrai Szilárd 2017. Pragmatika. In Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.): *Nyelvtan*. Budapest: Osiris Kiadó. 899–1058.

TÓTH NOÉMI EVELIN¹, OSZKÓ BEATRIX², YANG ZIJIAN GYŐZŐ³
*Eszterházy Károly Egyetem^{1,3}, MTA-PPKE Magyar Nyelvtechnológiai Kutatócsoport^{1,3},
Újvidéki Egyetem², Nyelvtudományi Intézet^{2,3}*

AZ ÁLTALÁNOS- ÉS KÖZÉPISKOLAI MAGYAR NYELVTAN TANANYAG ELSAJÁTÍTÁSÁT SEGÍTŐ ALKALMAZÁS

2020-ban a vírushelyzet miatt sok család kényszerült a korábbinál sokkal intenzívebb részvételre a gyerek(ek) tanulásában. A szülők gyakran szembesültek azzal, hogy nem tudnak megfelelő segítséget adni. Ezért egy olyan alkalmazás fejlesztését tűztük ki célul, melynek használatával könnyebben érthetővé és megtanulhatóvá válnak a magyar nyelvtan iskolában oktatott szabályai, mint például: hogyan épülnek fel, milyen egységekből állnak a mondatok és ezek hogyan viszonyulnak egymáshoz. Már korábban is tapasztalható jelenség volt, hogy a nyelvtan tananyag sokszor száraz, az alacsony óraszám miatt általában kevés visszajelzést kapnak a diákok munkájukról. Ezeknek az akadályoknak a leküzdésében tanulóknak, tanároknak és szülőknek is szeretnénk segítséget nyújtani, mely nemcsak órai használatra, hanem tanórákon kívüli önálló tanulásra, otthoni gyakorlásra egyaránt alkalmas. Mindezt olyan játékos formában, hogy a tanulás öröme legyen, a diákok ne veszítsék el könnyen motivációjukat. Ennek érdekében különböző jutalmazási rendszereket és interaktív elemeket építettünk be, melyek hosszabb távon is fent tudják tartani az érdeklődést. A tananyag az iskolai tanmenetekhez igazodva témakörökre bontott, ezeken belül korosztályonként különböző nehézségű feladatok találhatóak, melyek segítségével könnyű a feldolgozás és nyomon követhető a haladás. A szoftver háttérében jól bevált nyelvi elemzők állnak, segítségükkel a felhasználók pontosabb képet kaphatnak aktuális tudásukról, valamint arról, mit kell gyakorolniuk még ahhoz, hogy az iskolában is jól teljesítsenek.

Kulcsszavak: magyar nyelvtan, önálló tanulás, fejlesztőprogram, tanulást segítő alkalmazás, mondatelemzés, interaktív, közoktatás, általános iskolai nyelvtan, középiskolai nyelvtan

DIGITÁLIS TANANYAGOK FELHASZNÁLÁSA NULLÁRÓL KEZDŐ SZAKNYELVOKTATÁSBAN

A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében a múlt évtől indítottunk nulláról kezdő szaknyelvi csoportokat. Mindhárom kar (az Általános Orvostudományi, a Gyógyszerésztudományi és a Fogorvostudományi Kar) számára minden nyelvből egységes tematikát állítottunk össze, amelyek nem hagyományos értelemben tekintett szaknyelvi témakörökre, hanem olyan szaknyelvi készségekre épülnek, mint például az anamnéziszfelvelet, diagnózisközlés vagy gyógyszeralkalmazással kapcsolatos utasítások (Bapra 2020). A megvalósításhoz szükséges beszédaktusok nyelvenként eltérő nyelvi, nyelvtani és lexikai/terminológiai ismeretek elsajátítását igénylik. Az angol és az újlatin nyelvek orvosi terminológiája görög–latin alapú, míg a német és az orosz többnyire kevésbé könnyen felismerhető tükröfordításokat alkalmaz (Ciutacu 2006). Mivel időhiányában (egy félévben mindössze 14x2 óra áll rendelkezésünkre) csak az interakciókhoz minimálisan szükséges nyelvtani ismereteket tanítjuk, az általános nyelvkönyveket és nyelvtani gyakorlókat nem tudjuk használni, égetően szükségessé vált a tananyag szaknyelvi lexikán alapuló önjavító digitális feladatsorokkal való kísérése.

Előadásunkban kezdő spanyol és orosz szaknyelvi kurzusaink egy-egy azonos anyag részének digitális feldolgozását szeretnénk bemutatni. Mivel a Semmelweis Egyetemen a Moodle-rendszert használjuk, az ezen a felületen készült feladatokon keresztül szemléltetjük a két nyelv sajátosságaiból adódó különbségeket. Az önálló tanulást elősegítő feladatok alkalmasak az új anyagrészek előkészítésére, az órai anyag elmélyítésére és gyakorlására is.

Kulcsszavak: szaknyelvoktatás, orvosi nyelv, szaknyelvi készségek, tananyagtervezés, e-learning.

Irodalom

- Варга, Эва Каталин 2020. Развитие навыков общения на занятиях по медицинскому русскому с нуля. In Juhász Valéria – Sulyok Hedvig (szerk.): *Kommunikáció- és beszédfejlesztés a gyakorlatban*. Szeged: Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék. 465–473.
- Ciutacu, Sorin 2006. It runs in the family. English and European terminology revisited. *Buletinul Stiintific al Universitatii Politehnica din Timisoara, Seria Limbi Moderne* 5: 79–85. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=164177&fbclid=IwAR1L9wHJDpelbiCygOFhB67NQP0h0Td32KgwffXsMZ3WlIdqt5SiF-0302Q> (2020 09 20).

MOODLE ÉS LATIN ORVOSI TERMINOLÓGIA: A PÁRHUZAMOS TANANYAGFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI

A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében elsőéves hallgatóinknak latin orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti terminológiát oktatunk. Terminológiai tananyagunk tartalom alapú és gyakorlat-orientált, az első félévben az anatómiai nevek értelmezését, egyszerűbb diagnózisok szerkesztését és gyári készítmények felírását tanítjuk (Bognár 2005). Az általunk írt terminológia-jegyzetek többnyire kitöltős feladatgyűjtemények, amelyek tanári magyarázat és ellenőrzés nélkül nem alkalmasak az önálló tanulásra (Barta–Varga 2019). Hallgatóink közül egyre kevesebben érkeznek latin nyelvtudással a gimnáziumból, ezért számukra egyre nagyobb nehézséget jelent a magyar és az angol nyelv szerkezetétől jelentősen eltérő nyelvi jelenségek megértése, majd aktív használata.

Az egyetem e-learning felülete, a Moodle egyéb előnyei mellett lehetőséget ad hallgatóinknak a tananyag elsajátítását célzó önjavító feladatok megoldása során a tapasztalati tanulásra. Előadásunkban egy konkrét anyagrészt, az anatómiai nevek rész-egész viszonyainak kifejezését, a birtokos szerkezet használatát tanító lecke feldolgozásával szemléltetjük. A Moodle-feladatok előtti bevezető segítségével bemutatjuk az új anyagot, megfigyeltetjük és rögzítjük a nyelvi jelenségeket, ezután kerül csak sor a már ismert anyag reprodukálására, majd önálló használatára. Fontosnak tartjuk, hogy a Moodle-feladatok szerkesztését tudatos tervezőmunka előzze meg, a hagyományos és a digitális tananyag kiegészítse egymást (Forgó et al. 2005).

Kulcsszavak: e-learning, hibrid oktatás, Moodle, orvosi terminológia, tananyagtervezés.

Irodalom

- Barta Andrea – Varga Éva Katalin 2019. *Az orvosi terminológia latin alapjai*. Budapest: kézirat.
- Bognár Anikó 2005. A tartalom fontossága az idegen nyelvek oktatásában – is. Új Pedagógiai Szemle 55: 37–45.
- Forgó Sándor – Hauser Zoltán – Kis-Tóth Lajos – Komló Csaba – Szabó Bálint 2005. A blended learning (vegyes típusú) tanulást támogató módszerek, és hatékonyságuk vizsgálata az Eszterházy Károly Főiskolán. In Tompa Klára (szerk.): *Agria Media 2004: A digitális identitás az útlevelünk Európába*. Eger: Líceum Kiadó. 193–217.

KREATÍV SZÓÖSSZETÉTELEK MODELLÁLÁSA ÉS VIZUALIZÁCIÓJA

Előadásomban olyan vizualizációs eljárásokat, infografikus mintákat kívánok bemutatni, amelyek mind a jelenléti oktatásban megvalósuló anyanyelvi tanórák során, mind a digitális oktatás platformjain sikeresen használhatók kreatív szóösszetételek modellálására. A modell segítségével feltárható a művelet, a grafikai megoldások lehetővé teszik ennek ábrázolását. A szerkeszthető ábrák elsősorban az anyanyelvi oktatás szóalkotás témaköréhez, ezen belül az összetett szavak tanításához nyújtanak segítséget, de használatuk az integráció más jelenségeire is kiterjeszhető.

A modellértelmezés és -alkalmazás fejlesztési területként megjelenik a Nemzeti Alapantetvben (vö. NAT 2020). A tanulók anyanyelvi órákon is foglalkoznak modellértelmezéssel (pl. a kommunikációs modell esetében). Ugyanakkor a modellalkalmazás és -alkotás csak ritkán fordul elő az anyanyelvi tanórai gyakorlatban.

A bemutatott módszertan alkalmas elmélet és gyakorlat feszültségviszonyának feloldására, mivel olyan eljárást kínál, amellyel új adatok is várhatóan jól elemezhetők, műveletileg magyarázhatók. Az előadás egy tanórai kísérletet mutat be. 8. évfolyamos diákok munkáit felhasználva szemlélteti az ún. jelentéssűrítő szóösszetételek modellálási eljárását a fogalmi integráció (vö. Fauconnier–Turner 1998, Sólyom 2019) elméletének segítségével.

Kulcsszavak: fogalmi integráció, blending, szóalkotás, szóösszetétel, modellálás.

Irodalom

- Benczes Réka 2006. *Creative compounding in English. The semantics of metaphorical and metonymical noun-noun combinations*. Amsterdam & New York: John Benjamins.
- Fauconnier, Gilles – Turner, Mark 1998. Conceptual integration networks. *Cognitive Science* 22 (2): 133–187.
- Sólyom Réka 2019. Mai magyar neologizmusok a nyelvi változás folyamatában: elemzési lehetőségek. *Magyar Nyelv* 115: 21–35.

RÉSZTVEVŐK

Aczél Petra (petra.aczel@uni-corvinus.hu) nyelvész, kommunikációkutató, a Budapesti Corvinus Egyetem Kommunikáció és Szociológia Intézetének igazgatója, a Szociológia és Kommunikációtudomány Doktori Iskola tőrzstagja. Kutatási területe a klasszikus és modern retorika, a közéleti-meggyőző kommunikáció, az új média és a médiaértés, amelynek oktatója, kutatója, tudományos-szervezője és gyakorlati szakembere. Ezeken a területeken 4 önálló és 4 társszerzős könyve jelent meg, öt könyvet szerkesztett, illetve több mint 150 magyar és angol nyelvű tudományos-szakmai közleménye, tanulmánya jelent meg. Résztvevője, irányítója több hazai és nemzetközi kutatási projektnek, amelyek többek között a hatékony és hiteles közéleti kommunikáció, a médiaértés és a tudománykommunikáció kérdéseivel foglalkoznak.

Antalné Szabó Ágnes (a.szabo.agnes@btk.elte.hu) nyelvész. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara Mai Magyar Nyelvi Tanszékének egyetemi docense, a Tanárképző Központ főigazgatója. Az ELTE alkalmazott nyelvészet doktori programjának témavezető oktatója, az MTA Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottsága tagja, az Anyanyelv-pedagógia című folyóirat főszerkesztője. Kutatási területei: osztálytermi diskurzus, tanári kommunikáció, anyanyelv-pedagógia, helyesírás.

Árvay Anett (anett.arvay@gmail.com) nyelvész, hungarológus. A Szegeci Tudományegyetem Angol-Amerikai Intézetének egyetemi adjunktusa, a Hungarológia program vezetője. Magyar és külföldi hallgatóknak BA-, MA-, PhD-programokban magyar és angol nyelven oktat nyelvészeti és kulturális tárgyakat, fejleszt tananyagot. Oktatási programokat fejleszt külföldi egyetemek hallgatói számára heterogén és homogén csoportoknak egyaránt (UWSP, Wisconsin, USA; Fredonia, New York, USA; BISU Peking, SISU Shanghai). Kutatási területei: interkulturális pragmatika, nyelvi befolyásolás, multikulturális pedagógia, a magyarság köztéri emlékezete, kulturális érzékenyítés. Ezekben a témákban számos külföldi és magyar konferencián adott elő, publikációi magyar és angol nyelven jelentek meg.

Asztalos Anikó (aniko880916@gmail.com) doktorvárományos. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskolája alkalmazott nyelvészet programjának végzett hallgatója, doktorvárományosa, a ELTE Tanárképző Központ tanárképzési referense, a Tanítsunk Magyarorszáért! program szakmai koordinátora. Kutatási területei: diskurzuselemzés, osztálytermi kommunikáció, tanulói beszéd, pszicholingvisztika.

Bartalis Boróka (kosaboroka@gmail.com) a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Általános Iskola magyar nyelv és irodalom szakos tanára. 2009 óta a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszékéhez kapcsolódó *Anyanyelvi nevelés munkacsoport* tagja, tankönyvszerző.

Bátyi Szilvia (szilviabaty17@gmail.com) nyelvész. A Pannon Egyetem Magyar és Alkalmazott Nyelvtudományi Intézetének egyetemi adjunktusa. Kutatási területei: nyelvközpás, kétnyelvű beszédprodukció, kétnyelvű tárolás, nyelvi tájkép.

Baumann Tímea (timi.baumann@gmail.com) hungarológus, kulturális antropológus, magyar mint idegen nyelv tanár. A Pécsi Tudományegyetem Nemzetközi Oktatási Központjának munkatársa. Hungarológusként főként a magyar mint idegen tanításának módszertani kérdéseivel foglalkozik, elsősorban a kiejtés oktatásával. Ebben a témában publikált oktatási anyagot *Hangrend. Fonetikai munkafüzet* címmel. Szintén foglalkoztatja a digitális oktatási anyagok létrehozása, az aktiv-magyar-ok.hu weboldal készítője, valamint az Erasmus OSL online oktatási programjában a magyar mint idegen nyelv digitális oktatási anyag létrehozója. Kulturális antropológusként kutatási területei: emlékezetkutatás, határon túli magyarok identitása, valamint a virtuális valóság szerepe az emberi kapcsolatokban. 2016-ban publikálta doktori disszertációját „*Maradjon emléközet?*” *A délszláv háború társadalmi emlékezete a kopácsi magyar emlékezetközösségben* címmel.

Beke Ottó (otto.beke@magister.uns.ac.rs) 1981-ben született a vajdasági Zomborban. Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén diplomázott. A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Irodalomtudományi Doktori Iskolában szerzett PhD-fokozatot. Az Újvidéki Egyetem szabadkai székhelyű Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karának docense. Kutatási területe: másodlagos szóbeliség, digitális írásbeliség, vajdasági magyar irodalom, irodalomelmélet. Bezdánban él.

Boronkai Dóra (doriboronkai@gmail.com) nyelvész, egyetemi docens. A Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Pedagógusképző Intézetének igazgatója, az Alsófokú Pedagógusképző Alközpont vezetője, az MTA Magyar Nyelvi Bizottságának a tagja, az Anyanyelv-pedagógia című folyóirat rovatvezetője. Kutatási területei: kognitív nyelvészet, diskurzuselemzés, társalgáselemzés, tanórai kommunikáció.

Borsos Levente (leventeborsos@yahoo.es) magyar mint idegen nyelv tanár. A Magyar Diplomáciai Akadémia Kft. óraadó tanára, 2012 és 2017 között az Oszakai Egyetem lektora, az ELTE és a CEU korábbi óraadója. Fő érdeklődési területei az interkulturális kompetencia fejlesztése, a digitális eszközök nyelvtanulásban való használata, az audiovizuális fordítás mint nyelvtanulási- és tanítási eszköz alkalmazása, valamint az épített környezeti nevelés elveinek beépítése az idegennyelv-oktatásba. A digitális oktatás témájában megjelent főbb publikációi: *Translation of digitized filmstrips: Sociocultural aspects and pedagogical potential*; *Interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése IKT-eszközökkel: Egy japán-magyar projekt tanulságai* (Kruzslíc Tamással közösen).

Bölcskei Andrea (bolcskeiandrea@hotmail.com) nyelvész. A Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének habilitált egyetemi docense, intézetvezető. Kutatási és oktatási szakterületek: névtan, nyelvtörténet, terminológia, a szabványosítás nyelvészeti vonatkozásai, angol nyelvészeti ismeretek. Több rangos magyar és nemzetközi tudományos, szakmai társaság és kutatócsoport tagja (MNyT, MANYE, MaTT, TERMIK, MRE Doktorok Kollégiuma, ICOS, UNGEGN, SNSBI, EAFT, tekem Europe).

- Constantinovits Milán** (milanum@gmail.com) nyelvész, újságíró. Az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskolájának doktorandusza, kutatási területe: a másodlagos írásbeliség nyelvzete és a modern meggyőzési utak az alkalmazott retorikában.
- Csatlós Erzsébet-Zsófia** (zsozso29@gmail.com) tanító. 25 éve van a pályán, ezalatt mindvégig a dévai szórványban, kétnyelvű környezetben tanított. Alapító főszerkesztője a *Kispajtás* gyermeklapnak (1996-2006), számos elemi iskolásoknak szóló oktatási segédanyag szerzője.
- Deé-Kovács Katalin** (Katalin.Dee-Kovacs@audischule.hu) német irodalom és nyelv szakos tanár, negyedéves PhD-hallgató az ELTE Germanisztikai Intézetében. 25 éve van a tanári pályán. Okleveles tolmács-és szakfordító. 6 éve tanít a győri Audi Hungaria ÁMK-ban német mint anyanyelvet és német mint idegen nyelvet. Kutatási területei: többnyelvűség kialakulása, hibaelemzés, hibajavítás, kooperatív tanulási módszerek, a német és magyar oktatási rendszer hasonlóságai és különbségei. 2020-ban jelent meg publikációja „*Kooperatív tanulás az idegen nyelv oktatásában*” címmel az Eötvös József Főiskolai Kiadó megjelentetésében a X. Tantárgy-pedagógiai nemzetközi konferencia idegennyelvű előadásai között.
- Domonkosi Ágnes** (domonkosi.agnes@uni-eszterhazy.hu) nyelvész. Az egri Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének vezetője, habilitált főiskolai tanára. Kutatási területei: szociolingvisztika, elsősorban a társas kapcsolattartás gyakorlatainak kérdésköre, stilisztika, pragmatika. A PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport alapító tagja, aktívan részt vesz a DiAGram funkcionális kognitív nyelvészeti műhely, a Stílus-kutató munkájában.
- Farkas Anett** (farkas.anett@uni-eszterhazy.hu) kommunikációkutató, doktorjelölt. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi tanársegédje, az egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolájának másodéves hallgatója. A Kommunikációs Nevelésért Egyesület tagja. Főbb kutatási területei: kommunikációs készségfejlesztés az oktatásban, történetmesélés fejlesztő hatásai a pedagógiában.
- Farkas Judit** (juttasusi@gmail.com) nyelvész, a Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Tanszékének oktatója. Kutatási területek: generatív szintaxis, nyelvtörténet és finnugrisztika (különös tekintettel a finn nyelvre), anyanyelvi nevelés (főként a grammatika megújítása felől nézve).
- Filó Alexandra** (szandrafilo@gmail.com) magyar–német szakos középiskolai tanár. A Veszprémi Deák Ferenc Általános Iskola tanára. Egyetemi hallgatóként tudományos diákköri munkáját az IKT-eszközökkel támogatott anyanyelvi nevelés témakörében írta.
- Forgács Tamás** (forgacs@hung.u-szeged.hu) nyelvész. A Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, valamint az SZTE Tanárképző Központ főigazgatója. Fő kutatási területei a magyar nyelvtörténet és a frazeológia. Főbb oktatási szakterületek: magyar nyelvtörténet, leíró és történeti frazeológia, lexikológia, lexikográfia.

- Gaál Zsuzsanna** (zgaal9@gmail.com) nyelvész, középiskolai tanár. A Szegedi Tudományegyetem korábbi oktatója jelenleg a SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola tanára. Doktori tanulmányait az Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola Nyelvpedagógia alprogramjában végzi. A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesületének évtizedek óta tagja. Kutatási területei: anyanyelv-elsajátítás, idegennyelv-oktatás, pszicholingvisztika. Több kötet szerkesztője: *Nyelvészet, művészet, hatalom* (Gaál 2015), *Tanártovábbképzés több szinten* (Gaál–Tóth 2018).
- Gonda Zsuzsa** (gonda.zsuzsa@btk.elte.hu) nyelvész. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Mai Magyar Nyelvi Tanszékének adjunktusa, az ELTE BTK Szakmódszertani Központ vezetőhelyettese. Az Anyanyelv-pedagógia folyóirat szerkesztőségének alapítótagja, a MTA-ELTE Digitális írástudás és irodalomoktatás kutatócsoport tagja, a Pro Scientia Aranyérmesek Társaságának tagja. Kutatási területei: anyanyelv-pedagógia (digitális szövegek olvasásértése), diskurzuselemzés, lexikográfia. 2015-ben jelent meg *Digitális szövegek olvasásának típusai és stratégiái* című kötete.
- Görbe Tamás** (tamas.gorbe@gmail.com) nyelvtanár, fordító, tolmács. A berlini Humboldt-Egyetem Magyar Irodalom és Kultúra Tanszékének munkatársa, magyar anyanyelvi lektor beosztásban. Főbb kurzusai: magyar nyelv (A1-C1), gyakorlati nyelvtan, beszédgyakorlat, írásgyakorlat, leíró és funkcionális magyar nyelvtan, fordítás, szaknyelvi kommunikáció, magyar történelem és országismeret. Kutatási területei: a magyar nyelvtan oktatása, a receptív nyelvtani készségek fejlesztése, a hallásértés fejlesztése. A *Magyar Hangtár (Hungarian Audio Database)* fejlesztője, a MagyarOK tankönyvcsalád A1-A2-B1-es köteteinek szakmai lektora. 2009-ben jelent meg a Szita Szilviával közösen írt *Gyakorló magyar nyelvtan* című kötete.
- Götz Andrea** (gotz.andrea@kre.hu) nyelvész, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerezte meg doktori fokozatát fordítástudományi témában 2019-ben. 2017 óta a Károli Gáspár Református Egyetem kutatási munkatársa. Kutatási területei: korpusznyelvészet, fordítás- és tolmácsolástudomány, korpuszpragmatika, diskurzusjelölők. 2022-ben várható *a Hedging in interpreted speech: Cognitive hedges in English and Hungarian interpreting* című tanulmányának megjelenése a *Translation and Interpreting as a Set of Frames: Ideology, Power, Discourse, Identity & Representation* című kötetben, a Benjamins kiadó gondozásában.
- Hollóy Zsolt** (zsoltholloy@gmail.com) tanár, PhD-hallgató. A Budapest VI. Kerületi Szinyei Merse Pál Gimnázium magyar nyelv és irodalom szakos tanára, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelvtudományi Doktori Iskola alkalmazott nyelvészeti programjának elsőéves hallgatója. Kutatási területei: osztálytermi diskurzus, tanári kommunikáció, szleng.
- H. Tomesz Tímea** (tomesz.timea@uni-eszterhazy.hu) nyelvész, kommunikációkutató. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének főiskolai docense, a Kommunikációs Nevelésért Egyesület elnökségi tagja, az MTA Miskolci Területi Bizott-

- ságán belül működő Kommunikációtudományi Munkabizottság titkára. Kutatási területei: kommunikációs készségfejlesztés, médiaszövegek jellemzői, sportkommunikáció.
- Imrényi András** (imrenyi.andras@uni-eszterhazy.hu) nyelvész. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének docense, korábban a Krakkói Jagelló Egyetem és az ELTE munkatársa. A DiAGram Funkcionális Nyelvészeti Központ és a PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport tagja. Fő kutatási területe a magyar mondat, különösen a szórend leírása a függőségi nyelvtan és a kognitív grammatika háttérfeltevései mentén.
- Istók Béla** (vojtech.istok@gmail.com) nyelvész. A Selye János Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének egyetemi adjunktusa, a tanszék mellett működő Variológiai Kutatócsoport tagja. Kutatási területei: netnyelvészet, szóalkotástan, humorkutatás, tankönyvkutatás.
- Jánk István** (jank.istvan@uni-eszterhazy.hu) nyelvész. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi adjunktusa, a Nyelv és Tudomány szerzője, szerkesztője, valamint a PeLi Oktatásnyelvészeti Kutatócsoport vezetője. Kutatási területe a nyelvi hátrány és a nyelvi diszkrimináció.
- Kádár Edit** (edith.kadar@gmail.com) nyelvész, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatója, az *Anyanyelvi nevelés munkacsoport* koordinátora. Fő kutatási és oktatási területe a leíró és elméleti szintaxis és morfológia, valamint a grammatikaelmélet. Emellett kiemelten foglalkoztatja az anyanyelvi nevelés a közoktatásban, annak tartalma, szakmai és intézményes feltételei.
- Kalcso Gyula** (kalcso.gyula@uni-eszterhazy.hu) nyelvész, digitális bölcsész. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének főiskolai docense, a Petőfi Irodalmi Múzeum tudományos munkatársa. Kutatási területe a digitális bölcsészet, a digitális filológia, a számítógépes nyelvészet.
- Kálmán László** (kalman.laszlo@nytud.hu) nyelvész, a Nyelvtudományi Intézet tudományos főmunkatársa, az intézet és az ELTE által működtetett Elméleti Nyelvészet szakoktatója. Kutatási területe: formális szemantika, grammatikaelmélet és számítógépes nyelvészet. Emellett évtizedek óta foglalkozik tudományos ismeretterjesztéssel és anyanyelvi neveléssel; a SuliNova (majd Educatio) képességeközpontú Szövegértés-szövegalkotás taneszközeinek készítésében az anyanyelvi nevelésért felelős vezető volt.
- Kocsis Ágnes** (kocsis0agnes@gmail.com) az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskolájának hallgatója. Az ELTE-n szerzett magyar-informatika szakos tanári diplomát. Fő kutatási területe a funkcionális kognitív nyelvészet oktatási alkalmazása, valamint az informatikai gondolkodás fejlesztése az anyanyelvi órákon. Doktori disszertációjában egy funkcionális pedagógiai nyelvtan alapjait dolgozza ki.
- Kodácsi Boglárka** (kodacsi.bogi@gmail.com) a budapesti Eötvös József Gimnázium magyartanára, az MTA-ELTE Digitális Írástudás és Irodalomtanítás Kutatócsoport tagja, rendszeresen ír beszámolókat a Magyartanárok Egyesületének honlapjára. Több esetben vállalt már tananyagfejlesztést, készített tananyagot gyermekkönyvhöz, régi

magyar filmhez, de a nyelvi jel témaköréhez is funkcionális szemléletben. Jelenleg egy hetedik osztály osztályfőnöke.

Köllő Zsófia (zsofia.kollo@gmail.com) magyartanár, irodalomtörténész (PhD). Rövid kutatói és magyartanári tevékenysége mellett elsősorban civil szervezeti szervezőmunkája révén foglalkozik a romániai magyar közoktatási folyamatokkal. Jelenleg a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége programigazgatója.

Költőné Endrédi Orsolya (endredi.orsolya@public.semmelweis-univ.hu) nyelvtanár. A Károlyi Mihály magyar–spanyol két tannyelvű gimnáziumi érettségije után tanulmányait a szegedi József Attila Tudományegyetemen folytatta és 2004-ben spanyol nyelv és irodalom bölcsész és tanári diplomát szerzett. A diploma megszerzése után nyelviskolákban és középiskolákban tanított. Jelenleg a Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézet óraadó tanára. 2013-tól oktat orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti spanyol szaknyelvet teljesen kezdőtől haladó szintig. Kutatási területei: orvosi szaknyelv tanítása és tananyagfejlesztés.

Kruzslicz Tamás (kruzslicztamas@gmail.com) magyar mint idegen nyelv (MID) tanár. A Ljubljana Egyetem Bölcsészettudományi Kar Összehasonlító és Általános Nyelvészeti Tanszékének magyar nyelvi lektora. Az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Alkalmazott nyelvészeti programjának doktorjelöltje. Kutatási területei: grammatika és szövegalkotás a MID tanításában, interkulturális kommunikáció, digitális kommunikáció. Főbb publikációi: *Konstrukciós nyelvtani leírás a be- igekötők kapcsán – a magyar mint idegen nyelv nézőpontjából*; *Interkulturális kommunikatív kompetencia fejlesztése IKT-eszközökkel: Egy japán-magyar projekt tanulságai* (Borsos Leventével közösen); *A digitális kommunikáció hatása a középiskolások nyelvhasználatára*. Részt vett 2011 és 2018 között az ELTE BTK Magyar mint Idegen Nyelv Tanszékének tananyag-fejlesztésében, a Ljubljana Egyetem magyar nyelvi jegyzetének írásában.

Kugler Nóra (kuglernora@gmail.com) az ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszékének docense, a DiAGram Funkcionális Nyelvészeti Központ tagja. Fő kutatási területe a magyar nyelv grammatikája. Elkötelezett a magyar nyelv tanításának megújításáért, a funkcionális szemlélet érvényesüléséért, e témában leggyakrabban Tolcsvai Nagy Gáborral és tanítványaival együtt készít tankönyvet, oktatási segédanyagot.

Lőrincz Gábor (kiscsakany@gmail.com) nyelvész. A Selye János Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének egyetemi adjunktusa, a tanszék mellett működő Variológiai Kutatócsoport tagja. Kutatási területei: jelentéstan, nyelvi variativitás, kontaktológia, nyelvi tájkép, tankönyvkutatás.

Ludányi Zsófia (ludanyi.zsofia@uni-eszterhazy.hu) nyelvész. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi adjunktusa, a Nyelvtudományi Intézet Nyelvtechnológiai és Alkalmazott Nyelvészeti Osztályának munkatársa. Az MTA Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottságának és az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottságának tagja. Kutatási területei: nyelvművelés és nyelvi menedzselés, nyelvi tanácsadás, orvosi nyelv, helyesírás, szaknyelvi helyesírások.

Molnár György (molnar.gy@eik.bme.hu) habilitált egyetemi docens, a Műszaki Pedagógia Tanszék vezető oktatója, az Oktatási Hivatal senior szakértője. Villamosmérnök-mérnök-tanár, orvosbiológus mérnök, a Neveléstudomány doktora (PhD), közoktatási vezető és szakvizsgázott pedagógus, számos tudományos és szakmai bizottság aktív tagja. 2001 óta a BME egyetemi oktatójaként folyamatosan rész vesz a Műszaki Pedagógiai Tanszék, valamint a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar munkájában. PhD-fokozatát 2008-ban szerezte meg az ELTE-n, neveléstudományból, majd 2018-ban habilitált a digitális pedagógia témakörében. Az IKT-alapú kutatási alaptémái mellett a szakképzés-pedagógia módszertani és technológiai-innovációs lehetőségei is foglalkoztatják, melyek alkalmat adtak arra is, hogy az új korszerű, atipikus és elektronikus tanítási-tanulási utakat is kutathassa.

Nádor Orsolya (nador.orsolya@kre.hu) nyelvész. A Károli Gáspár Református Egyetem docense, a magyar mint idegen nyelv tanárképzés szakfelelőse, 2018-tól a pozsonyi Comenius Egyetem vendégtanára. Korábban a Zágrábi Egyetem vendégtanára és a Balassi Intézet munkatársa. 2005 és 2010 között több magyarnyelv oktató tananyag digitális fejlesztésében vett részt. Kutatási területe a magyar mint idegen nyelv helye és szerepe az alkalmazott nyelvészetben, valamint a kelet-közép-európai nyelvi-kulturális kölcsönhatások és konfliktusok múltja és jelene. A *Hungarológiai Évkönyv* társ-főszerkesztője, a *THL2* folyóirat alapító főszerkesztője (2019-ig), jelenleg a *Modern Nyelvoktatás* főszerkesztője.

Nagy Tünde (nagyrende@uni.sapientia.ro) nyelvtanár, nyelvész. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának Humántudományok Tanszékén dolgozik mint adjunktus, idegen nyelvet, valamint nyelvészettel és fordítással kapcsolatos tárgyakat oktat. Érdeklődése az alábbi kutatási területekre irányul: oktatásnyelvészet, az idegen nyelv oktatásának módszertani kérdései, az alkalmazott nyelvészet kérdéskörei, kétnyelvűség és többnyelvűség, korpusznyelvészet, összehasonlító nyelvészet, nyelvhasználat és nyelvváltozatok, kontaktnyelvészet, fordítástudomány, az angol mint lingua franca.

Nagyné Dankovics Krisztina (ndkriszti74@gmail.com) szakvizsgázott pedagógus, tanító (drámapedagógia szakkollégium), óvodapedagógus. Szakterülete: fejlesztő-, differenciáló pedagógus, felsőfokú oktatási informatikus.

Németh Miklós (nicola@hung.u-szeged.hu) nyelvész. Az Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi docense. Kutatási területe a magyar nyelvtörténet (főként a középmagyar kor), nyelvjárástan és szociolingvisztika, továbbá ezek határterületei. Oktatási szakterületek: nyelvtörténeti, szociolingvisztikai és dialektológiai kurzusok tartása a képzés különböző szintjein.

Oszkó Beatrix (oszko@nytud.hu) az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának docense, a Nyelvtudományi Intézet tudományos munkatársa. Kutatási területei: finn-ugor nyelvészet, magyar nyelvtörténet és dialektológia, magyar mint idegen nyelv.

- Palágyi László** (laszlo.palagyi89@gmail.com) magyar és magyar mint idegen nyelv szakos tanár, nyelvész. Az ELTE BTK Magyar nyelvészet doktori programján végzett. Kutatási területe a kognitív nyelvészet, a morfológia és az idegennyelv-oktatás.
- Pap Andrea** (andipap@gmail.com) nyelvész. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar mint Idegen Nyelv Tanszékének egyetemi tanársegédje, az ELTE BTK-n működő Stíluskutató csoport tagja. Kutatási területei: pragmatika, nyelvi udvariasság, magyar mint idegen nyelv.
- Pelczéder Katalin** (pelczederk@gmail.com) nyelvész. A Pannon Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézeti Tanszékének egyetemi adjunktusa. Fő kutatási területe a nyelvtörténet és a névtan. Oktatási szakterülete a magyar nyelv története, de különböző leíró nyelvészeti órákat is vezet.
- Pölcz Ádám** (polcz.adam@tok.elte.hu) magyar nyelv és irodalom szakos bölcész, tanszékvezető-helyettes adjunktus (ELTE TÓK), református kántor. Kazinczy-érmes, az Anyanyelvápolók Szövetsége elnökségi tagja. A 2006/2007-es OKTV magyar nyelvi döntőjében első helyezett. A Magyar Szemiotikai Társaság szervezőtitkára. Első kötete: Ragyogva tűz a napsugár (2009).
- Prievara Tibor** (prievara.tibor@apaczai.elte.hu) középiskolai tanár, edublogger, a TanárBlog egyik alapítója és szerzője, az Apáczai Csere János Gimnázium angol nyelvtanára, a #school nevű digitális oktatási keretrendszer kitalálója, az ezt vezető cég ügyvezető igazgatója. Több szakmai kiadvány szerzője (pl. *A 21. századi tanár, A 21. századi iskola*). Több szakmai díj birtokosa: pl. SuliNetwork Díj, a Digitális Pedagógia Nagykövete – (IVSZ).
- Racsko Réka** (racsko.reka@uni-eszterhazy.hu) okleveles informatikatanár, pedagógiai értékelés-mérés tanára, kommunikációs szakember, információbróker. Az Eszterházy Károly Egyetem Digitális Technológia Intézetének egyetemi adjunktusa és a Humáninformatika Tanszék megbízott vezetője. Az MTA Miskolci Területi Bizottság Digitális Pedagógiai Munkabizottság és az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság köztestületi tagja. 2017-ben jelent meg Digitális átállás az oktatásban című monográfiája a Gondolat Kiadó által gondozott Iskolakultúra sorozatban. Aktív tagja a hazai iskolai digitális módszertani kultúra fejlesztésében, többek között a Komplex Alapprogram Digitális alapú alprogramjának vezetőjeként. Kutatási területe: digitális átállás fogalmi keretei, a digitális érettség mérésének lehetőségei, digitális pedagógiai modellek, IKT-eszközök oktatásba történő integrálásának lehetőségei.
- Ráczi Anita** (ranita@mnytud.arts.unideb.hu) nyelvész. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének egyetemi docense, intézetigazgató. Tagja az ELKH–DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoportnak. Fő kutatási területe a magyar nyelvtörténet, illetve a történeti névtan. Oktatási szakterülete a magyar nyelv története, történeti névtan, jelentésan.
- Rási Szilvia** (rasi.szilvia@uni-eszterhazy.hu) doktorjelölt. Az Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolájának harmadéves hallgatója, a Magyarságkutató

Intézet Nyelvtervezési Kutatóközpontjának tudományos segédmunkatársa. Kutatási területei: diskurzuselemzés, tudományos szövegalkotás, nyelvjárási attitűd.

Schirm Anita (schirmanita@gmail.com) Junior Prima, Bonis Bona és Deme László-díjas nyelvész, az SZTE BTK Magyar Nyelvészeti tanszékének adjunktusa. Az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottságának és az MTA Kommunikáció-és Média-tudományi Osztályközi Állandó Bizottságának tagja. ANyelvészet mindenkinek YouTube csatorna gazdája. Kutatási területei: diskurzuselemzés, pragmatika, történeti pragmatika.

Sinkovics Balázs (sinkovics24@gmail.com) nyelvész. A Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi adjunktusa. Kutatási területe Szeged város nyelve, a Szeged környéki nyelvjárás, valamint a nyelvhelyességi ítéletek története, kialakulása, a nyelvi megbélyegzés különféle formái és a nyelvváltozatokhoz fűződő értékítéletek. Oktatási szakterületek: nyelvtörténet, szociolingvisztika, kommunikációs ismeretek.

Somogyvári Lajos (tabilajos@gmail.com) neveléstörténész. A Pannon Egyetem Tanárképző Központjának egyetemi adjunktusa. Az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság Neveléstörténeti Albizottságának tagja és titkára. Kutatási területei: oktatástörténet, tanárképzés, irodalompedagógia.

Szabó Veronika (sz.veronika1983@gmail.com) nyelvész, a Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Tanszékének oktatója. Fő kutatási és oktatási területe a leíró grammatika, a generatív szintaxis és az anyanyelvi nevelés, kiemelten foglalkozik azzal, hogyan lehetne a grammatikát felfedeztető módszerekkel tanítani.

Székely Melinda (szekelymelinda@yahoo.com) magyartanár. A szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum oktatója. 19 éve tanít magyar nyelv és irodalmat középiskolai szinten. A karanténban a romániai oktatási minisztérium és a közszolgálati televízió által kezdeményezett Telesuli egyik oktatója.

Szentgyörgyi Rudolf (szrudolf@gmail.com) nyelvész. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszékének egyetemi adjunktusa. Fő kutatási területe a magyar nyelvtörténet, ezen belül ómagyar kori szórvány- és szövegmélekek, középmagyar kori perszövegek, újabban pedig az alkalmazott nyelvtörténet. Oktatási szakterülete: a magyar nyelv története.

Szűts Zoltán (szuts.zoltan@uni-eszterhazy.hu) média, digitális pedagógia és információs társadalom kutató. Az Eszterházy Károly Egyetem docense és a Milton Friedman Egyetem oktatója. Az ELTE-n doktorált irodalomtudományból és habilitált szociológiából, az EKE-n doktorált neveléstudományból. *A világháló metaforái - Bevezetés az újmédia művészetébe* (Osiris, Budapest, 2013) és az *Online - Az internetes kommunikáció és média története, elmélete és jelenségei* (Wolters Kluwer, Budapest, 2018) szakkönyvek szerzője. Országos televízió és rádió csatornák, illetve nyomtatott lapok állandó szakmai szakértője. Az MTA-BME Nyitott Tananyagfejlesztés Kutatócsoport tagja, és a Milton Friedman Egyetem

Alkalmazott Infokommunikációs Kutatócsoportjának vezetője. Érdeklődésének középpontjában az online lét és a digitális kultúra áll. A digitális pedagógia tudományterületéhez, az online irodalom, majd az online média és internetes kommunikáció, végül pedig az információs társadalom területén végzett kutatásai vezetették.

Takács Judit (takacs.judit@uni-eszterhazy.hu) nyelvész. Az Eszterházy Károly Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékének egyetemi docense. Kutatási területei: az alkalmazott és személynévtan, a tulajdonnévből származó apellatív adatok szótarázásának problémái, illetve az uralisztika (különös tekintettel a magyar nyelv eredetének oktatásmódszertani kérdéseire).

Terbe Erika (terbera@caesar.elte.hu) nyelvész. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék adjunktusa. Fő kutatási területe a 16. századi misszilisek forráskiadásának elvi, módszertani kérdései, a misszilisek kutatásának történeti szociolingvisztikai lehetőségei. Fő oktatási területe a magyar nyelvtörténet.

Tolcsvai Nagy Gábor (tnghu@hotmail.com) az ELTE BTK és a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem professzora, mindkét helyen doktori iskolavezető, a DiAGram Funkcionális Nyelvészeti Központ vezetője, az MTA rendes tagja. Kutatási területe a kognitív nyelvészet, a stilsztika, a szövegten, az irodalom nyelvisége, a nyelvpedagógia, a magyar nyelv művelődéstörténete.

Tóth Noémi Evelin (noemith.10@gmail.com) egyetemi hallgató. Az Eszterházy Károly Egyetem Informatika Karának Számítástudományi Tanszékén programtervező informatikus alapképzésen résztvevő, végzős hallgató. Az MTA-PPKE Magyar nyelvtechnológiai Kutatócsoport gyakornoka. Kutatási területei: magyar nyelvtani szabályok, egyszerű és összetett mondatok felépítésének elemzése nyelvtechnológiai eszközökkel.

Tóth Valéria (tothvaleria@gmail.com) nyelvész. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszék egyetemi tanára. Az ELKH–DE Magyar Nyelv- és Névtörténeti Kutatócsoport tudományos tanácsadója. Fő kutatási területe a történeti helynévkutatás, de foglalkozik személynév-történeti és általános magyar nyelvtörténeti kérdésekkel is. Oktatási szakterülete a magyar nyelv története, történeti helynévadás

Varga Éva Katalin (varga.eva_katalin@semmelweis-univ.hu) nyelvész, nyelvtanár. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 1985-ben orosz–latin, 1993-ban francia szakos középiskolai tanári diplomát szerzett, 2006-ig gimnáziumi tanárként és a felsőoktatásban óraadóként mindhárom nyelvet tanította. 2002 és 2006 között az MTA Nyelvtudományi Intézete Szótári Osztályának volt munkatársa. 2016-ban az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskolájában orosz nyelvészetből PhD-fokozatot szerzett. A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében 2008 óta latin orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti terminológiát, valamint orosz és francia szaknyelvet oktat. Kutatási területei: orvosi nyelv, terminológia, szemantika, történeti lexicológia, etimológia.

Varga Zsófia (zsofi@sarvaritinodi.hu) közgazdásztanár, turizmus-vendéglátás szakirány. A Sárvári Turisztikai Technikum oktatója. Szakterülete: turizmus, szállodaipar.

- Varga-Sebestyén Eszter** (varga.sebestyen.eszter05@gmail.com) doktorandusz. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Magyar nyelvészet doktori program harmadéves hallgatója. Disszertációs témája: Funcionális nyelvtan – pedagógiai alkalmazás. Doktori értekezés tervezett címe: Integrációs személetű pedagógiai nyelvtan. Témavezetők: Kugler Nóra és Tolcsvai Nagy Gábor. Kutatási területei: fogalmi integráció, funkcionális nyelvléírás. Oktatott tárgyak (ELTE): stilsztika, szövegtan. Doktori tanulmányai mellett magyar és történelem szakos tanárként jelenleg is tanít, doktori kutatásában pedagógiai gyakorlatát felhasználja, tanórai kutatásaiban tanítványai segítik.
- Vígh-Szabó Melinda** (vighor@gmail.com) nyelvész. A Pannon Egyetem Magyar és Alkalmazott Nyelvtudományi Intézetének egyetemi adjunktusa. Kutatási területei: finnugor nyelvészet, észt nyelv, nyelvi identitás, online oktatásmódszertan.
- Viszket Anita** (viszket.anita@pte.hu) nyelvész, a Pécsi Tudományegyetem Nyelvtudományi Tanszékének oktatója. Fő kutatási és oktatási területe a mondat- és határterületei, ezek leíró, generatív, nyelvtechnológiai és pragmatikai vonatkozásai, valamint a leíró nyelvtani új ismereteknek az alkalmazhatósága az anyanyelvi nevelésben.
- Yang Zijian Győző** (yang.zijian.gyozo@uni-eszterhazy.hu) adjunktus (Eszterházy Károly Egyetem), tudományos munkatárs (MTA-PPKE Nyelvtechnológiai Kutatócsoport). A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Karán szerzett PhD-fokozatot humán nyelvtechnológia tudományterületen summa cum laude minősítéssel. Kutatási területei: gépi fordítás és kiértékelése, összefoglaló generálás, szövegek szemantikai kategorizálása, szövegek hibáinak detektálása és helyreállítása.
- Zimonyi Ákos** (zimonyiakos@yahoo.com) nyelvtanár, történész. A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetének orvosi, egészségügyi, gyógyszerészeti terminológia oktatója magyar programon, fogorvosi terminológia oktatója angol, német és magyar programon, a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar Szaknyelvi Csoportjának orvosi terminológia oktatója angol programon és a Duna International College orvosi terminológia oktatója. A *Császárkori latin feliratok számítógépes nyelvtörténeti adatbázisa* kutatócsoport tagja. Kutatási területei: orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti terminológia, terminológia oktatása, görög-római orvostörténet, latin epigráfia.
- Zs. Sejtes Györgyi** (sejtes@gmail.com) kutatótanár a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolában, valamint egyetemi oktató a Szegedi Tudományegyetem Magyar Nyelvészeti Tanszékén. Fő kutatási területe a szövegértési képesség fejlesztési lehetőségei kognitív, funkcionális, pragmatikai keretben.

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

